

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia składamy moc najserdeczniejszych życzeń. Niech te święta będą wyjątkowym czasem niosącym uśmiech i nadzieję, a nadchodzący Nowy Rok, 2018 spełnieniem wszystkich planów i zamierzeń.

*Roman Skomra
Przewodniczący
Rady Gminy Łańcut*

*Halina Szpunar
Z-ca Wójta*

*Zbigniew Łoza
Wójt Gminy Łańcut*

fot. Andrzej Kuźniar

Wręczenie medali za długoletnie pożycie małżeńskie

fot. Kinga Balawejder

Wystawa Bożonarodzeniowa w Albigowej

W numerze m.in.:

Podatki w roku 2018 5

Harmonogram odbioru odpadów na 2018 rok 7

Oświata w roku szkolnym 2016/2017 8

Program opieki nad zabytkami Gminy Łañcut 12

Otwarcie sali gimnastycznej w Handzlówce 14

Wręczenie medali za długoletnie pożycie małżeńskie w Wysokiej 17

Jubileusz 10-lecia NORW Caritas w Wysokiej 28

Szkolne wiadomości sportowe 37

Stronami Państwa

Zbliża się koniec 2017 roku – roku pracowitego i bogatego w różne wydarzenia. Jeszcze w tym miesiącu planowane jest uchwalenie budżetu na przyszły 2018 r., w którym jednymi z najważniejszych inwestycji będą: zakończenie rozbudowy i nadbudowy ośrodka kultury w Soninie, budowa siłowni plenerowych w 7 miejscowościach naszej gminy, montaż instalacji fotowoltaicznych na obiektach gminnych oraz na budynkach mieszkańców gminy (tzw. projekt parasolowy), a także liczne, kolejne inwestycje drogowe.

Podczas listopadowej sesji Rady Gminy zostały uchwalone podatki lokalne oraz taryfy opłat za wodę i odprowadzanie ścieków. Podatki lokalne (podatek rolny, podatek od nieruchomości i podatek od środków transportowych) kolejny już rok pozostają na tym samym poziomie. Taryfy opłat za wodę i odprowadzanie ścieków zostały przedłużone na 2018 rok, co oznacza, że opłaty te również nie wzrosły.

W związku z tym, iż rozpoczęły się ogólnopolskie przygotowania do 100. Rocznicy Odzyskania Niepodległości również i my postanowiliśmy opublikować w GGŁ cykl artykułów przybliżających tematykę niepodległościową. Spróbujemy odnaleźć informacje dot. najbliższego nam regionu. W związku z powyższym zachęcamy do współpracy.

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia proszę przyjąć na ten szczególnie czas życzenia radości, spokoju i domowego ciepła. Każdy dzień Nowego Roku niech będzie spełnieniem zamierzeń i marzeń.

Wójt Gminy Łañcut

Zbigniew Łoza

Dziękujemy Oddziałowi Przedszkolnemu przy Szkole Podstawowej w Albigowej za pięknie i pomysłowo udekorowaną choinkę, która zdobi hol Urzędu Gminy Łañcut

Redaguje zespół: Kinga Balawejder, Andrzej Łobaza, Tadeusz Pasieczny, Marta Pyda, Agnieszka Szpytma. Adres redakcji: Urząd Gminy Łañcut, ul. Mickiewicza 2a, 37-100 Łañcut, tel. 17 225 22 64, fax 17 225 65 36, e-mail: bip@gminalancut.pl, www.gminalancut.pl • Redakcja techniczna Kinga Balawejder – Urząd

Gminy Łañcut • Redakcja zastrzega sobie prawo wyboru i skracania nadsyłanych materiałów; nie odpowiada za treść poglądów autorów tekstów. Zastrzega się możliwość błędów w druku. Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności • Nakład 2500 egz. • Druk: Naczelna Organizacja Techniczna FSNT Rada w Rzeszowie

Z obrad sesji Rady Gminy

XXXV Sesja Rady Gminy Łañcut 11 października 2017 r.

W sesji uczestniczyło 20 radnych oraz zaproszeni goście. Podczas obrad podjętych zostało 9 uchwał. Głównym tematem było podjęcie uchwał w sprawie nabycia nieruchomości na rzecz Gminy Łañcut. Uchwały dotyczyły gruntów położonych w miejscowościach Kosina, Rogóżno, Sonina i Wysoka. Ponadto:

1. Rada Gminy dokonała bieżących zmian w uchwale budżetowej Gminy Łañcut.
2. Rada Gminy wyraziła zgodę na sprzedaż dwóch niezabudowanych nieruchomości w Soninie o pow. 0,14 ha oraz na nabycie prawa użytkowania wieczystego działki w Głuchowie.
3. Została podjęta uchwała w sprawie przejścia darowizny od Powiatu Łañcutkiego dwóch działek o pow. 0,5607 ha z przeznaczeniem na poszerzenie istniejących dróg wewnętrznych w Wysokiej.
4. Podjęta została uchwała w sprawie uchwalenia II częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łañcut.
5. Rada Gminy zapoznała się z informacjami o oświadczeniach majątkowych radnych i pracowników samorządowych.
6. Rada zapoznała się z informacją wójta o międzysesyjnej działalności oraz o realizacji uchwał i wniosków Rady Gminy, a także z informacjami Komisji Rady Gminy o ich pracy.

XXXVI Sesja Rady Gminy Łañcut 23 listopada 2017 r.

W sesji uczestniczyło 20 radnych oraz zaproszeni goście. Podczas obrad podjętych zostało 23 uchwały. Głównym tematem było określenie stawek podatku od nieruchomości oraz od środków transportowych na rok 2018. Ponadto:

1. Rada Gminy dokonała przedłużenia czasu obowiązywania taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.
2. Została uchwalona I zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 1/2013 terenu położonego w Głuchowie.
3. Rada Gminy dokonała zmiany Statutu Gminy Łañcut w zakresie wykazu jednostek organizacyjnych Gminy Łañcut.
4. Podjętych zostało 9 uchwał w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowych sześcioletnich Szkół Podstawowych w ośmioletnie Szkoły Podstawowe na terenie Gminy Łañcut oraz przekształcenia dotychczasowej Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Branżową Szkołę I Stopnia w Wysokiej.
5. Rada Gminy podjęła uchwałę w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych przedszkoli i niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości jej pobrania i wykorzystania.

6. Rada Gminy zapoznała się z informacją o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Łañcut w roku szkolnym 2016/17.
7. Został uchwalony „Program Opieki nad Zabytkami Gminy Łañcut na lata 2017-2021”.
8. Rada Gminy uchwaliła „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Łañcut na lata 2017-2020 z perspektywą do 2032 – Aktualizacja”.
9. Rada Gminy dokonała bieżących zmian w uchwale budżetowej Gminy Łañcut.
10. Uchwalony został roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi.
11. Podjęte zostały 2 uchwały w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości położonych w Cierpiszu na rzecz Gminy Łañcut w formie darowizny z przeznaczeniem pod pas drogi gminnej.
12. Rozpatrzone została skarga na działalność wójta.
13. Rada zapoznała się z informacją wójta o międzysesyjnej działalności oraz o realizacji uchwał i wniosków Rady Gminy, a także z informacjami Komisji Rady Gminy o ich pracy.

Protokoły z sesji i uchwały Rady Gminy dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Łañcut - www.bip.gminalancut.pl

Marta Pyda

ZAKŁAD GOSPODARKI KOMUNALNEJ GMINY ŁAÑCUT Z/S W SONINIE

ogłasza, że zgodnie z art. 24 ust. 9a ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. 2017 r. poz. 328)

przedłuża na terenie Gminy Łañcut na czas od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku

OBOWIĄZYWANIE DOTYCHCZASOWYCH TARYF ZA ZBIOROWE ZAOPATRZENIE W WODĘ I ZBIOROWE ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW

Zatwierdzone uchwałą Nr XXXVI/306/17 Rady Gminy Łañcut z dnia 23 listopada 2017 r. w następujących wysokościach:

cena za m³ dostarczonej wody

cena netto 2,60 zł/m³ + VAT 8% – cena z VAT 2,81 zł/m³

miesięczna opłata stała

cena netto 1,00 zł/m-c + VAT 8% – cena z VAT 1,08 zł/m-c

cena za m³ odprowadzanych ścieków bytowych do sieci kanalizacyjnej

cena netto 4,09 zł/m³ + VAT 8% – cena z VAT 4,42 zł/m³

za ścieki odprowadzane do kanalizacji za pomocą indywidualnej przepompowni ścieków zasilanej z domowej instalacji elektrycznej ustaloną w pkt 3 stawkę taryfy obniża się o 7% (siedem procent).

Podatki w roku 2018

Na sesji Rady Gminy w dniu 23 listopada 2017 r. zostały podjęte uchwały podatkowe na 2018 rok.

Stawki podatku od środków transportowych oraz podatku od nieruchomości nie uległy zmianie i zostały utrzymane na poziomie z roku 2017 r. Natomiast stawki podatku rolnego na 2018 rok zgodnie z Komunikatem Prezesa GUS będą wynosić:

- dla gruntów rolnych o powierzchni poniżej 1ha – 262,45 zł
- dla gruntów rolnych o powierzchni powyżej 1ha – 131,23 zł

Stawki podatku rolnego nieznacznie wzrosły w porównaniu do stawek z roku 2017 – wzrost o 0,1%.

Wiktor Skoczyński

W skrócie...

Dofinansowanie dla Kosiny

Z rąk Wojewody Podkarpackiego Ewy Leniart 9 listopada br. odebraliśmy promesę wydaną przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dla przebudowy drogi "Do wsi" w miejscowości Kosina. Kwota dofinansowania to 400 000 zł.

20 listopada br. przekroczyliśmy 1000 polubień na naszym funpage na facebooku

Dziękujemy, że jesteście z nami

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Dofinansowanie montażu instalacji fotowoltaicznych

Zakończył się nabór wniosków w ramach projektu „Wsparcie rozwoju OZE na terenie ROF - projekt parasolowy”. Z terenu gminy Łańcut do projektu zakwalifikowani zostali wszyscy chętni, którzy

złożyli wnioski (Albigowa wniosków: 19, Cierpisz 0, Głuchów 10, Handzlówka 11, Kosina 14, Kraczkowa 37, Rogóźno 5, Sonina 34, Wysoka 25). Realizacja zadania nastąpi w roku 2018. (iw)

Inwestycje oświatowe

W ostatnim czasie, w obiektach szkolnych na terenie gminy wykonano szereg remontów, między innymi remont instalacji elektrycznej w wybranych pomieszczeniach Zespołu Szkół w Kosinie o wartości 49 994,25 zł, remont części podłóg i instalacji elektrycznej w budynku Zespołu Szkół w Wysokiej o wartości 27 421,22 zł, a także remont schodów

zewnętrznych w Szkole Podstawowej w Albigowej o wartości 10 000,00 zł. Poddasze nadbudowanej części budynku Zespołu Szkół w Rogóźnie zostało zmodernizowane, tj. wykonano posadzki, tynki, powłoki malarskie oraz sufit o odpowiedniej odporności ogniowej, zamontowano ścianki działowe dzielące pomieszczenie na części wraz z drzwiami, w skutek

czego uczniowie mogą korzystać z dwóch dodatkowych sal lekcyjnych. Łączny koszt robót remontowych wyniósł 52 123,24 zł. Przy okazji modernizacji energetycznej elewacji szkoły wymienione zostały również zadaszenia wejść do budynku.

Dariusz Magryś,
fot. archiwum ZS Rogóźno

Gmina Łańcut nadal pomaga swoim mieszkańcom

Od września 2017 r. Gmina Łańcut nadal kontynuuje wydawanie paczek żywnościowych dla najbardziej potrzebujących mieszkańców w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) w Podprogramie 2017. Tym razem pomocą objętych zostało 1350 osób. W miesiącu październiku 2017 r. zostały wydane podwójne paczki żywnościowe przysługujące za IX i X 2017 r. Łącznie wydano ponad 13 ton żywności. Jest to bardzo duża pomoc

dla naszych rodzin, gdyż produkty, które otrzymują to artykuły spożywcze niezbędne w każdym gospodarstwie domowym. W paczce na jedną osobę przysługiwało 10 produktów: mleko, cukier, olej, ryż, makaron, koncentrat pomidorowy, konserwy drobiowa i wieprzowa oraz groszek z marchewką.

W organizowaniu tego przedsięwzięcia Gminę Łańcut cały czas wspierają samorządowcy i wolontariusze, którzy pomagają w załadunku i rozładunku samochodów z żywnością. Pomocy udzielają również strażacy OSP. Dystrybucją

żywności wśród mieszkańców zajmują się sołtysi w poszczególnych sołectwach przy wsparciu pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łańcutcie.

Przypominamy, iż warunkiem otrzymania pomocy żywnościowej jest dochód netto w przypadku osoby samotnie gospodarującej nie przekraczający kwoty 1268,00 zł miesięcznie, a w przypadku osób w rodzinie kwoty 1028,00 zł miesięcznie na osobę.

Beata Lew
GOPS Łańcut

Dzielnicowi w gminie Łańcut

mł. asp. Artur KULIŃSKI

Rejon nr 4 – pok. 155,
tel. 17 249 03 72, 571 203 264,
dzielnicowy.lancut4@rz.policja.gov.pl
miejscowości: Głuchów, Kosina, Rogóźno

mł. asp. Wojciech OŻÓG

Rejon nr 5 – pok. 155,
tel. 17 249 03 72, 572 908 595,
dzielnicowy.lancut5@rz.policja.gov.pl
miejscowości: Sonina, Wysoka, Kraczkowa

asp. szt. Mateusz BURAS

Rejon nr 6 – pok. 153,
tel. 17 249 03 74, 797 908 300,
dzielnicowy.lancut6@rz.policja.gov.pl
miejscowości: Albigowa, Handzlówka, Cierpisz

Uwaga! W przypadku potrzeby pilnej interwencji Policji należy korzystać z numerów alarmowych 112 lub 997.

Terminarz przekazywania materiałów do GGŁ na 2018 r.

Redakcja „Głosu Gminy Łańcut” informuje, że zostały wyznaczone na 2017 rok terminy, do których należy przekazywać materiały do gazety. Są to:

- Nr 1(102) – do 31 stycznia 2018 r.
- Nr 2(103) – do 31 marca 2018 r.
- Nr 3(104) – do 31 maja 2018 r.
- Nr 4(105) – do 31 lipca 2018 r.
- Nr 5(106) – do 30 września 2018 r.
- Nr 6(107) – do 20 listopada 2018 r.

Jesteśmy otwarci na współpracę z każdym środowiskiem, instytucją, organizacją, które działają na terenie naszej gminy lub których działania dotyczą naszych mieszkańców. Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do współpracy przy tworzeniu kolejnych edycji „Głosu Gminy Łańcut”. Szczegółowe informacje: UG Łańcut pok. 29, tel. 17 224 60 92

W związku z rozpoczęciem cyklu artykułów pt. „ROK JUBILEUSZOWY - 100 lecie odzyskania niepodległości” zapraszamy do jego współtworzenia poprzez dzielenie się posiadanymi rodzinnymi pamiątkami.

Redakcja

Harmonogram odbioru odpadów z terenu Gminy Łańcut na 2018 r.

MIEJSCOWOŚĆ	DZIEŃ	styczeń 2018 r.	lutego 2018 r.	marzec 2018 r.	kwiecień 2018 r.	maj 2018 r.	czerwiec 2018 r.	lipiec 2018 r.	sierpień 2018 r.	wrzesień 2018 r.	październik 2018 r.	listopad 2018 r.	grudzień 2018 r.
Handzlówka, Cierpisz	<i>pierwsza środa miesiąca</i>	3.01.2018	7.02.2018	7.03.2018	4.04.2018	2.05.2018	6.06.2018	4.07.2018	1.08.2018	5.09.2018	3.10.2018	7.11.2018	5.12.2018
Głuchów, Rogóżno	<i>drugi poniedziałek miesiąca</i>	8.01.2018	12.02.2018	12.03.2018	9.04.2018	14.05.2018	11.06.2018	9.07.2018	13.08.2018	10.09.2018	8.10.2018	12.11.2018	10.12.2018
Sonina	<i>drugi wtorek miesiąca</i>	9.01.2018	13.02.2018	13.03.2018	10.04.2018	8.05.2018	12.06.2018	10.07.2018	14.08.2018	11.09.2018	9.10.2018	13.11.2018	11.12.2018
Wysoka	<i>druga środa miesiąca</i>	10.01.2018	14.02.2018	14.03.2018	11.04.2018	9.05.2018	13.06.2018	11.07.2018	8.08.2018	12.09.2018	10.10.2018	14.11.2018	12.12.2018
Kraczkowa	<i>drugi czwartek miesiąca</i>	11.01.2018	8.02.2018	8.03.2018	12.04.2018	10.05.2018	14.06.2018	12.07.2018	9.08.2018	13.09.2018	11.10.2018	8.11.2018	13.12.2018
Kosina	<i>drugi piątek miesiąca</i>	12.01.2018	9.02.2018	9.03.2018	13.04.2018	11.05.2018	8.06.2018	13.07.2018	10.08.2018	14.09.2018	12.10.2018	9.11.2018	14.12.2018
Albigowa	<i>trzecia środa miesiąca</i>	17.01.2018	21.02.2018	21.03.2018	18.04.2018	16.05.2018	20.06.2018	18.07.2018	16.08.2018 w zamian za 15.08.2018	19.09.2018	17.10.2018	21.11.2018	19.12.2018

Odpady powstające na nieruchomościach zamieszkałych należy wystawić najpóźniej do godziny 7:00 w dniu odbioru.

W terminach określonych w Harmonogramie odbierane będą dodatkowo odpady z przystanków z terenu Gminy Łańcut.

Oświata w roku szkolnym 2016/2017

Na sesji Rady Gminy Łańcut 23 listopada 2017 r. została przedstawiona i omówiona informacja o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2016/2017, w tym o wynikach egzaminów oraz nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty w przedszkolach i szkołach prowadzonych przez Gminę Łańcut.

1. Rok szkolny 2016/2017 był rokiem wyjątkowym

Z dniem 1 września 2016 r. wdrożono pierwszy etap reformy oświaty, polegający na przywróceniu obowiązku szkolnego dla siedmiolatków („cofnięcie” sześciolatków do przedszkoli). Tym samym podwyższono wiek szkolny dziecka z 6 do 7 lat – od 1 września 2016 r. obowiązkiem szkolnym objęte są dzieci siedmioletnie. Sześciolatek mógł pójść do klasy pierwszej, o ile korzystał z wychowania przedszkolnego w poprzednim roku szkolnym lub uzyskał opinię o możliwości rozpoczęcia nauki w szkole wydaną przez publiczną lub niepubliczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną. Jeżeli sześciolatek nie poszedł do klasy pierwszej, wówczas obowiązany był do ponownego odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego.

W wyniku powyższych zmian od 1 września 2016 r. wychowaniem przedszkolnym objęte zostały dzieci w wieku 3-6 lat. Wszystkie dzieci 6-letnie oraz wszystkie chętne dzieci 5-letnie i 4-letnie miały mieć zapewnione miejsce realizacji wychowania przedszkolnego (od 1 września 2017 r. gmina ma obowiązek zapewnienia miejsca realizacji wychowania przedszkolnego także każdemu zgłoszonemu do przedszkola dziecku 3-letniemu). **W wyniku tych zmian od 1 września 2016 r. z edukacji przedszkolnej w naszej gminie korzystała rekordowa liczba dzieci – 934, z których: 845 (784 w przedszkolach i 61 w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych) uczęszczało do placówek przedszkolnych prowadzonych przez gminę Łańcut i 89 dzieci uczęszczało do innych placówek prowadzonych lub ewidencjonowanych w innych samorządach (do naszych przedszkoli uczęszczało w tym czasie 9 dzieci z innych gmin).** Dla porównania w poprzednim roku szkolnym 2015/2016 z wychowania przedszkolnego korzystało 817 dzieci (odpowiednio 753 dzieci w naszych placówkach i 64 w innych). Aby zapewnić miejsca przedszkolne w Gminie Łańcut utworzono nowe oddziały – w Kosinie (2 oddziały) i Wysokiej (1 oddział).

W związku z podwyższeniem wie-

ku szkolnego dziecka nastąpiła zmiana w finansowaniu zadań oświatowych. Do części oświatowej subwencji ogólnej dla gmin zaczęto wliczać dodatkowo dzieci sześciolletnie, uczęszczające do przedszkoli, przy czym subwencja na te dzieci była niższa od subwencji na dziecko w szkole podstawowej. W roku 2017 w naszej gminie podstawowa kwota subwencji (z uwzględnieniem wagi dla placówek wiejskich) na każdego 6-latka w przedszkolu wyniosła 5 247 zł, na 6-latka w oddziale przedszkolnym przy szkole podstawowej 4 723 zł. Natomiast uczniowie szkół podstawowych objęci kwotą podstawową w wysokości 8 163 zł na każdego ucznia, uczniowie gimnazjów 7 405 zł.

Rok szkolny 2016/2017 upłynął pod znakiem następnego etapu reformy oświaty, polegającej na likwidacji gimnazjów.

Wprowadzana 14 grudnia 2016 r. reforma zmuszała organy prowadzące do podejmowania w bardzo krótkim terminie (do 31 marca 2017 r.) niezwykle istotnych decyzji, dotyczących dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego. W gminie Łańcut podjęto stosowne uchwały – najpierw projekt sieci szkół – 31 stycznia 2017 r. (zmieniony 28 lutego 2017 r.) a następnie 29 marca 2017 r. uchwałę właściwą. W wyniku podjętych uchwał:

- Wszystkie obecne szkoły podstawowe zostały z dniem 1 września 2017 r. przekształcone w ośmioklasowe szkoły podstawowe o pełnej strukturze klas I-VIII.
- Wszystkie obecne gimnazja prowadzone przez gminę Łańcut, zostały włączone do tych szkół podstawowych, z którymi tworzyły dotychczas zespoły szkół (Albigowa, Głuchów,

Kosina, Kraczkowa, Sonina), natomiast gimnazjum w Wysokiej zostało włączone do istniejącego Technikum w Wysokiej.

- Nie zostały zmienione obwody poszczególnych szkół. Każda miejscowość naszej gminy jest odrębnym obwodem dla swojej szkoły podstawowej. Także obwody klas gimnazjalnych zostały utrzymane w niezmiennym kształcie.
- Wszystkie obecne gimnazja prowadzone przez gminę Łańcut, przestały funkcjonować z dniem 31 sierpnia 2017 r. Od 1 września 2017 r. klasy II i III dotychczasowych gimnazjów będą funkcjonować w tych szkołach, do których zostały włączone gimnazja.
- Znikają niektóre zespoły szkół. Z mocy samej ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe z dniem 1 września 2017 r. każdy zespół publicznych szkół, w skład którego wchodzi jedynie dotychczasowa sześciolletnia szkoła podstawowa i dotychczasowe gimnazjum, stanie się ośmioletnią szkołą podstawową. W ten sposób w naszej gminie przestaną funkcjonować zespoły szkół w Albigowej, Kraczkowej i Soninie. Natomiast w Cierpiszu, Głuchowie, Kosinie i Rogóźnie zespoły zostają, ponieważ w ich skład wchodzi: szkoła podstawowa i przedszkole. Podobnie w Wysokiej, gdzie Zespół Szkół tworzyć będzie technikum i branżowa szkoła I stopnia (przekształcona z dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej).
- Niepubliczne Gimnazjum im. Franciszka Magrysia w Handzlówce, decyzją swojego organu prowadzącego, zakończyło działalność z dniem 31 sierpnia 2017 r. Uczniowie klas II i III tego gimnazjum kontynuują naukę na miejscu w Handzlówce, będąc uczniami Szkoły Podstawowej w Albigowej.

Tabela 1. Metryczka gminy (stan na 30 września 2017 r.)

Lp.	Metryczka gminy	Rok 2016	
1	Budżet Gminy (wykonanie 2016 i plan na rok 2017 – wg stanu z dn. 30.09.2017)	72 512 895 zł	100 138 196 zł
2	Otrzymana subwencja oświatowa	19 029 663 zł	19 685 806 zł
3	Liczba uczniów - dane z metryczki oświatowej	2 258	2125
4	Subwencja w przeliczeniu na jednego ucznia	8 428 zł	9 264 zł
5	Wydatki na oświatę i wychowanie w działach 801 i 854 (wykonanie 2016 i plan 2017)	33 595 706 zł (46,33% budżetu)	35 230 147 zł (35,18% budżetu)

W wierszu 3 uwzględnieni są także uczniowie Niepublicznego Gimnazjum w Handzlówce. Wiersz 5 uwzględnia wszystkie wydatki ponoszone przez gminę na zadania z zakresu oświaty. Poza bieżącym utrzymaniem placówek oświatowych do większych wydatków należą: inwestycje i remonty; dowóz uczniów i wychowanków, w tym niepełnosprawnych do przedszkoli i szkół; dotacje dla Niepublicznego Gimnazjum w Handzlówce; koszty Centrum Oświaty Gminy Łańcut; koszty związane z obciążaniem gminy Łańcut za dzieci zamieszkałe na terenie gminy, które uczęszczają do publicznych i niepublicznych przedszkoli na terenie innych samorządów.

2. Podstawowe dane

Zadania oświatowe w gminie Łańcut realizowane były w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach oraz jednym zespole szkół ponadgimnazjalnych. Przedszkola i oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych są zadaniem własnym gmin. W praktyce oznacza to, że wychowankowie tych placówek nie są objęci subwencją oświatową. Subwencją oświatową objęci są uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Nowością jest objęcie od 1 stycznia 2017 r. subwencją oświatową wszystkich dzieci sześciolletnich, także tych, które uczęszczają do przedszkoli (o czym wspomniano wyżej).

Subwencja naliczana jest na rok kalendarzowy na podstawie danych ze sprawozdań Systemu Informacji Oświatowej wg stanu na dzień 30 września poprzedniego roku.

3. Demografia, wychowanie przedszkolne i obowiązek szkolny

Na mocy obowiązujących przepisów, nauka w Polsce jest obowiązkowa i trwa do 18 roku życia. Obowiązek ten rozpoczyna roczne przygotowanie przedszkolne, potem następuje obowiązek szkolny (szkoła podstawowa i gimnazjum) i kończy tzw. obowiązek nauki, który trwa od szkoły ponadgimnazjalnej do ukończenia 18 roku życia.

Z dniem 1 września 2016 r., po podwyższeniu wieku szkolnego dziecka z 6 do 7 lat, obowiązek szkolny dotyczył uczniów urodzonych w latach 1998-2009. Dzieci sześciolletnie (urodzone w roku 2010), jeżeli nie poszły do klasy pierwszej obowiązane były do rocznego przygotowania przedszkolnego.

Tabela 2. Struktura demograficzna Gminy Łańcut z uwzględnieniem obowiązku szkolnego (dane na dzień 30.09.2017 r.)

Miejscowość \ Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Albigowa	30	39	35	31	32	38	45	37	41	34	35	46	47	47	30	37
Cierpisz	11	7	12	5	9	12	13	9	11	8	16	6	6	11	11	7	13
Głuchów	17	20	25	18	18	19	21	23	23	22	18	31	22	14	19	22	24
Handzlówka	17	19	23	10	19	19	15	20	12	20	16	16	19	15	21	17	16
Kosina	53	53	38	32	37	38	25	35	41	48	43	59	35	49	37	35	43
Kraczkowa	36	41	37	35	48	51	32	39	31	46	41	49	39	49	58	44	46
Rogóźno	12	16	13	23	11	13	14	7	13	8	12	18	17	18	14	15	13
Sonina	44	27	32	29	31	32	41	32	30	33	44	27	37	38	34	38	30
Wysoka	33	42	35	33	21	34	30	21	37	30	27	36	29	42	31	31	27
Suma	253	264	250	216	226	256	236	223	239	249	252	288	251	283	255	246	247
klasa	szkoły ponadgimnazjalne			3	2	1	6	5	4	3	3/2	2/1	„0”	2,5-5 latki			
typ szkoły				gimnazjum			szkoła podstawowa				przedszkole						

4. Sieć szkół i przedszkoli

Prezentując sieć szkół i przedszkoli w gminie Łañcut omówiono poniżej dwa kryteria podziału: ze względu na typy szkół oraz na organizację szkół. Podział ze względu na typy szkół jest istotny, bowiem pokazuje ilość uczniów podlegających i spełniających obowiązek przedszkolny i szkolny; umożliwia śledzenie liczebności poszczególnych oddziałów w szkołach a także pozwala na śledzenie finansowania zadań oświatowych. Z kolei podział ze względu na organizację szkół umożliwia przede wszystkim porównanie kosztów poszczególnych placówek, a także porównanie zatrudnienia. Prezentowane dane w tabelach 3-7 pochodzą ze sprawozdania SIO wg stanu na dzień 30 września 2016 r.

Typy szkół – w Gminie Łañcut funkcjonuje 9 publicznych przedszkoli; 9 publicznych szkół podstawowych (w każdej miejscowości znajduje się przedszkole i szkoła podstawowa) 7 gimnazjów (w tym

jedno niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej) oraz 1 zespół szkół ponadgimnazjalnych w Wysokiej.

Szczegółową strukturę placówek w roku szkolnym 2016/2017 przedstawiają tabele nr 3-6.

Przedszkola

W roku szkolnym 2016/2017 do przedszkoli uczęszczały dzieci urodzone w latach 2011-2014 (2,5 – 5 lat) oraz dzieci z rocznika 2010, które nie poszły do klasy pierwszej i drugi rok realizowały swój obowiązek przedszkolny.

W stosunku do roku poprzedniego liczba przedszkolaków zwiększyła się o 102 dzieci (z 682 do 784) i 3 oddziały (2 oddz. PP w Kosinie, 1 oddz. PP w Wysokiej), natomiast w szkołach podstawowych nastąpiło zmniejszenie liczby uczniów o 120 (z 1462 do 1342) i oddziałów (z 80 do 76). Zmiana liczebności w tych placówkach ściśle związana jest z cofnięciem sześciolatków do przedszkoli.

Tabela 3. Struktura przedszkoli publicznych w roku szkolnym 2016/2017

Lp.	Przedszkola	Dzieci w oddziałach					Liczba (ogółem)		uczni/oddz.
		2,5-1.	3-1.	4-1.	5-1.	6-1.	uczniów	oddz.	
1	PP Albigowa	2	19	26	33	33	113	4	28,25
2	PP Cierpisz		5	8	9	3	25	1	25,00
3	PP Głuchów	2	10	16	11	22	61	3	20,33
4	PP Handzlówka	2	10	17	12	14	55	2	27,50
5	PP Kosina	3	22	32	39	35	132	6	22,00
6	PP Kraczkowa	2	18	46	27	10	103	4	25,75
7	PP Rogóžno	0	6	13	16	16	51	2	25,50
8	PP Sonina	0	30	29	26	36	121	5	24,20
9	PP Wysoka	7	23	26	38	29	123	5	24,60
	Razem	18	143	213	211	198	784	32	24,50

Szkoły podstawowe

Szkoły podstawowe są placówkami obwodowymi. W gminie Łañcut obwody szkół podstawowych pokrywają się z gra-

nicami poszczególnych miejscowości. Nauka w szkole podstawowej w roku szkolnym 2016/2017 trwała 6 lat. Po reformie oświaty będzie trwała 8 lat.

Tabela 4. Struktura szkół podstawowych w roku szkolnym 2016/2017

Lp.	Szkoły podst.	Dzieci oddz. „0”			Uczniów w klasach						Liczba (bez „0”)		uczni/oddz.
		5-1.	6-1.	razem	I	II	III	IV	V	VI	uczni.	oddz.	
1	SP Albigowa	7	11	18	21	44	40	33	34	44	216	11	19,64
2	SP Cierpisz				6	10	10	9	9	14	58	6	9,67
3	SP Głuchów				12	23	31	24	23	19	132	7	18,86
4	SP Handzlówka				8	17	21	10	18	14	88	6	14,67
5	SP Kosina				17	78	42	37	36	26	236	12	19,67
6	SP Kraczkowa	12	31	43	34	41	47	31	33	25	211	11	19,18
7	SP Rogóžno				11	16	11	13	8	14	73	6	12,17
8	SP Sonina				14	28	42	25	28	28	165	9	18,33
9	SP Wysoka				20	19	39	33	24	28	163	8	20,38
	Razem	19	42	61	143	276	283	215	213	212	1 342	76	17,66

Gimnazja

Publiczne gimnazja także są placówkami obwodowymi. W gminie Łañcut obwody trzech gimnazjów (w Głuchowie, Soninie, Wysokiej) pokrywają się z granicami poszczególnych miejscowości. Trzy gimnazja mają obwody złożone z dwóch miejscowości: PG Albigowa (Albigowa, Handzlówka); PG Kosina (Kosina, Rogóžno); PG Kraczkowa (Cierpisz, Kraczkowa).

Tabela 5. Struktura gimnazjów w roku szkolnym 2016/2017

Lp.	Gimnazja	Uczniów w klasach			Liczba (ogółem)		uczni/oddz.
		I	II	III	uczniów	oddz.	
1	PG Albigowa	36	32	27	95	5	19,00
2	PG Głuchów	20	18	18	56	3	18,67
3	PG Kosina	45	49	53	147	6	24,50
4	PG Kraczkowa	55	49	35	139	6	23,17
5	PG Sonina	24	22	19	65	3	21,67
6	PG Wysoka	26	20	30	76	3	25,33
7	NG Handzlówka	14	18	12	44	3	14,67
	Razem	220	208	194	622	29	21,45

W przeciwieństwie do szkół podstawowych i przedszkoli, w gimnazjach w stosunku do poprzedniego roku szkolnego, liczba oddziałów utrzymana została na poziomie 29 oddziałów, natomiast liczba uczniów nieznacznie zmniejszyła się 625 do 622.

Szkoła ponadgimnazjalna

Gmina Łañcut jest organem prowadzącym dla Zespołu Szkół im. Tadeusza Kościuszki w Wysokiej. W zespole prowadzona jest edukacja na poziomie czteroletniego technikum w którym prowadzone jest kształcenie w czterech zawodach: technik żywienia i usług gastronomicznych, kelner, logistyk oraz technik hotelarstwa.

Tabela 6. Struktura Zespołu Szkół w Wysokiej w roku szkolnym 2016/2017.

Szkoły średnie	Uczniów w klasach				Liczba (ogółem)		uczni/oddz.
	I	II	III	IV	uczniów	oddz.	
Żywienia i usług gastronomicznych	21	22	26	21	90	3	30,00
Kelner	10	9	7	7	33	2	16,50
Hotelarstwa	8	11	9	0	28	1,5	18,67
Logistyk	0	7	0	0	7	0,5	14,00
Razem ZS Wysoka	39	49	42	28	158	7	22,57

W poprzednim roku szkolnym było 170 uczniów w 7 oddziałach.

Organizacja placówek oświatowych.

Ze względów organizacyjnych i ekonomicznych, wiele placówek oświatowych połączono w zespoły szkół: w Albigowej (szkoła podstawowa i gimnazjum), w Cierpiszu (przedszkole i szkoła podstawowa), w Głuchowie (przedszkole, szkoła podstawowa i gimnazjum), w Kosinie (przedszkole, szkoła podstawowa i gimnazjum), w Kraczkowej (szkoła podstawowa i gimnazjum), w Rogóżnie (przedszkole i szkoła podstawowa), w Soninie (szkoła podstawowa i gimnazjum), w Wysokiej (gimnazjum i technikum). Pozostałe placówki funkcjonują jako jednostki samodzielne.

Tabela 7. Struktura organizacyjna placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Łańcut w roku szkolnym 2016/2017

Lp.	Placówka	liczba uczniów	oddz.
1	PP Albigowa	113	4
2	PP Handzlówka	55	2
3	PP Kraczkowa	103	4
4	PP Sonina	121	5
5	PP Wysoka	123	5
6	SP Handzlówka	88	6
7	SP Wysoka	163	8
8	ZS Albigowa	329	17
9	ZS Cierpisz	83	7
10	ZS Głuchów	249	13
11	ZS Kosina	515	24
12	ZS Kraczkowa	393	19
13	ZS Rogóżno	124	8
14	ZS Sonina	230	12
15	ZS Wysoka	234	10
Razem		2 923	144

5. Wyniki egzaminów zewnętrznych

Nauczanie, oprócz opieki i wychowania, to jedno z głównych zadań szkoły. Miernikiem poziomu nauczania szkoły w poszczególnych latach, a także w odniesieniu do innych szkół jest system egzaminów zewnętrznych – organizowanych i przeprowadzanych przez podmioty zewnętrzne (centralną i okręgowe komisje egzaminacyjne) oraz sprawdzanych i ocenianych przez egzaminatorów spoza szkoły.

W związku z wprowadzaną reformą oświaty i likwidacją gimnazjów w roku szkolnym 2016/2017 odstąpiono od ogólnopolskiego powszechnego i obowiązkowego sprawdzianu w klasie szóstej szkoły podstawowej. Po raz pierwszy po roku 1999 absolwenci klas szóstych nie przeszli do innego typu szkoły, jakim było gimnazjum, lecz stali się uczniami klasy siódmej szkoły podstawowej. Ci uczniowie pierwszy egzamin będą zdawać na koniec klasy ósmej szkoły podstawowej. W roku szkolnym 2016/2017 egzamin gimnazjalny odbył się w dniach 19-21 kwietnia 2017 r.

Od szeregu lat uczniowie naszych szkół podstawowych i gimnazjów osiągają bardzo dobre wyniki w egzaminach zewnętrznych. W omawianym roku szkolnym średnie wyniki gminy są na poziomie średnich wyników w województwie). Żadne z prowadzonych przez Gminę Łańcut gimnazjów nie miało stanu niskiego (staniny 1-3), wszystkie zmieściły się w grupie staninów średnich (4-6), a gimnazjum w Albigowej w części matematyczno-przyrodniczej i z języka angielskiego osiągnęło stanin 7, należący do grupy staninów wysokich (7-9).

Szczegółowe informacje o wynikach egzaminów można znaleźć na stronie Okręgowej Komisji w Krakowie: <http://www.oke.krakow.pl>

6. Kadra i zatrudnienie

Gmina Łańcut jest wciąż jednym z największych pracodawców w regionie. W roku szkolnym 2016/2017 w samej oświacie przeciętna miesięczna liczba za-

trudnienia w okresie od 1 września 2016 r. do 31 sierpnia 2017 r. wyniosła ponad 471 etatów. Pracownicy administracji i obsługi – 175,26 etatów (164,93 w placówkach oświatowych i 10,33 w Centrum Oświaty Gminy Łańcut) oraz 296,41 nauczycieli. Wśród nauczycieli największą grupę stanowią nauczyciele dyplomowani i mianowani.

7. Koszty utrzymania

Wydatki na oświatę i wychowanie w Gminie Łańcut wyniosły w roku 2016 łącznie 33 mln 595 tys. 706 zł, co stanowiło 46,33% ogółu budżetu gminy. Średni roczny koszt ucznia (w tym wychowanka przedszkola) w 2016 r. to 9 tys. 332 zł. Średni roczny koszt oddziału – 189 tys.308 zł. Warto zaznaczyć, że oddziały przedszkolne są droższe w utrzymaniu niż oddziały szkolne. Średni koszt oddziału w przedszkolach samodzielnym to 214 tys. 135 zł; oddziały w zespołach szkół i szkołach podstawowych kosztowały średnio 186 tys. 974 zł. Różnice w kosztach wynikają z różnych specyfik tych placówek. Przedszkola, to placówki nieferyjne, dziennie pracują dłużej (9-11 godz.), stołówki przedszkolne wydają trzy posiłki dziennie, opieka w przedszkolu wymaga oprócz nauczyciela dodatkowej osoby (woźna oddziałowa, pomoc nauczyciela) itp.

Podwyższenie wieku szkolnego z 6 do 7 roku życia, czyli cofnięcie sześciolatków do przedszkoli, to także przerzucenie na samorządy gminne kosztów funkcjonowania tego rocznika w przedszkolach. Roczna subwencja, przekazywana od 2017 r. na sześciolatka w kwocie od 4 723 zł w przedszkolach do 5 247 zł w oddziale przedszkolnym przy szkole podstawowej, pokrywa zaledwie ok 50% kosztów; podczas gdy uczeń szkoły podstawowej objęty jest kwotą podstawową w wysokości 8 163 zł – ok. 87% kosztów.

8. Zakończenie

Przedstawiana co roku informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w Gminie Łańcut pokazuje jak wielki zakres obejmuje ogólna nazwa „oświata”. Zakres ten podlega niustannym zmianom, które głównie polegają na zwiększaniu zadań oświatowych dla samorządów. Realizacji zadań oświatowych nie służy także niustanna zmiana przepisów i brak stabilizacji w oświacie.

Tadeusz Pasieczny
Centrum Oświaty Gminy Łańcut,
fot. Marcin Gwizdak

Program Opieki nad Zabytkami Gminy Łańcut

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nakłada na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek sporządzenia programu opieki nad zabytkami. Przyjęty w listopadzie 2017 r. przez Radę Gminy Łańcut w formie uchwały Gminny Program Opieki nad Zabytkami jest elementem polityki samorządowej. Służy on podejmowaniu planowych działań dotyczących inicjowania, wspierania, koordynowania badań i prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego.

Dziedzictwo kulturowe to ważny czynnik życia i działalności człowieka. Zabytki są nie tylko materialnym śladem przeszłości, lecz także cennym elementem kultury, przyczyniającym się do kształtowania przyjaznego otoczenia człowieka. Bogactwo i różnorodność dziedzictwa kultury może w istotny sposób przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, a tym samym do poprawy jakości życia jej mieszkańców.

Zgromadzona w Urzędzie Gminy dokumentacja - ewidencja zabytków architektury, budownictwa i stanowisk archeologicznych kwalifikuje niektóre obiekty

zabytkowe do ochrony mimo, że nie są wpisane do rejestru. W tej grupie znajdują się głównie :

- budynki: chałupy, domy, plebanie, stodoły, stajnie i kuźnie
- budowle: młyny, mosty, piwnice, ogrodzenia, bramy, fabryka
- obiekty sakralne: kapliczki, figury, kaplice cmentarne.

W Gminie Łańcut znajduje się łącznie 214 obiektów architektury i budownictwa oraz 237 stanowisk archeologicznych.

Wszystkie obiekty objęte ochroną konserwatorską ujęte zostały w opracowa-

niu z 2017 r. pt. „Ewidencja dóbr kultury” w postaci kart adresowych obiektów. Obiekty te stanowią wartość kulturową, obrazują walory regionalne. Należy pamiętać, że przepisy prawa wymagają, aby właściciele obiektów zabytkowych chcący je remontować, dopełnili obowiązku poinformowania o tym fakcie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Program Opieki nad Zabytkami Gminy Łańcut jest dostępny na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Łańcut (bip.gminalancut.pl).

Klaudia Wenc, fot. archiwum UG

Miejscowość	Ewidencja Zabytków Architektury i Budownictwa	Ewidencja Archeologii
Albigowa	43	61
Cierpisz	4	5
Głuchów	8	15
Handzlówka	23	13
Kosina	35	54
Kraczkowa	26	43
Rogóżno	11	15
Sonina	29	15
Wysoka	35	16

Do najciekawszych obiektów zabytkowych w Gminie Łańcut należą:

Albigowa	<ul style="list-style-type: none"> • kościół parafialny pw. Narodzenia NMP • drewniana kapliczka św. Józefa z Dzieciątkiem z 1860 r. • stajnia w Zespole Ordynacji Potockich z 1858 r. – obecnie budynek mieszkalny • brama wjazdowa w Zespole Stadniny Ordynacji Potockich z 1927 r.
Cierpisz	<ul style="list-style-type: none"> • kapliczka pw. NMP
Głuchów	<ul style="list-style-type: none"> • kapliczka pw. św. Jana Nepomucena z 1875 r. • kapliczka z figurką NMP z 1862 r. • młyn z 1885 r.
Handzlówka	<ul style="list-style-type: none"> • kościół pw. św. Apostołów Piotra i Pawła • dawna plebania w Zespole Kościoła Parafialnego • pomnik „GRUNWALD” z 1910 r. • most z 1902 r.
Kosina	<ul style="list-style-type: none"> • kościół pw. św. Stanisława • zespół kościoła filiarnego pw. św. Sebastiana z 1737 r. z dzwonnica 1812 r. • kaplica grobowa Rodziny Zabielskich z 1890 r. • młyn
Kraczkowa	<ul style="list-style-type: none"> • kościół parafialny p.w. św. Mikołaja • piwnica w zespole kościoła par. p.w. św. Mikołaja • kapliczka pw. NMP z 1921 r. • kapliczka pw. NMP Niepokalane Poczęcie
Rogóżno	<ul style="list-style-type: none"> • dworzec PKP z 1935 r. • młyn z 1934 r.
Sonina	<ul style="list-style-type: none"> • kościół pw. św. Jana Chrzciciela • kapliczka pw. św. Sebastiana z 1907 r. • kapliczka przydrożna z 1914 r.
Wysoka	<ul style="list-style-type: none"> • kościół pw. św. Małgorzaty z 1911 r. • rządówka • fragment bramy ogrodzenia z 1900 r. • śluza z 1880 r.

Drewniana kapliczka w Albigowej

Kapliczka w Cierpiszu

Młyn w Głuchowie

Kapliczka z figurą NMP w Głuchowie

Kaplica w Handzlówce

Kaplica grobowa rodziny Zabielskich w Kosinie

Kościół parafialny pw. św. Mikołaja w Kraczkowej

Kapliczka w Rogóźnie

Kapliczka pw. św. Sebastiana w Soninie

Kapliczka przydrożna w Soninie

Kościół pw. św. Małgorzaty w Wysokiej

Śluza w Wysokiej

Spełniły się nasze marzenia

W Szkole Podstawowej w Handzlówce 14 listopada br. odbyła się długo oczekiwana przez całą miejscową społeczność uroczystość oddania do użytku nowej sali gimnastycznej. Przypadła ona w szczególnym momencie historii zarówno szkoły, jak i całej wsi. Bowiem w 2017 r. obchodzimy 120 rocznicę powstania w Handzlówce Publicznej Szkoły Ludowej. Tak więc udostępnienie do użytku nowoczesnego obiektu sportowego przydaje temu jubileuszowi szczególnego blasku i wpisuje się w bogatą tradycję szkoły.

W tym jakże ważnym dniu swoją obecnością zaszczytili nas: przedstawiciel Ministerstwa Sportu i Turystyki Marcin Kaczmarczyk, poseł na Sejm RP Kazimierz Gołojuch, rektor Politechniki Rzeszowskiej prof. Tadeusz Markowski, starosta Adam Krzysztóń, reprezentujący Burmistrza Miasta Łańcuta Grzegorz Paczocha, wójt Zbigniew Łoza, Przewodniczący Rady Gminy Roman Skomra, sekretarz gminy Łańcut Marek Jucha, wizytator Kuratorium Oświaty w Rzeszowie Monika Piątek, wójtowie zaprzyjaźnionych Gmin Białobrzegi i Czarna Franciszek Masłoń i Edward Dobrzański, radni Gminy Łańcut z Małgorzatą

Magryś na czele, sołtys wsi Handzlówka Jakub Czarnota, dyrektor Centrum Oświaty Gminy Łańcut Aleksandra Rosół, prezes Stowarzyszenia Promocji i Rozwoju Wsi Handzlówka Aleksander Kuźniar, dyrektorzy szkół i przedszkoli, przewodnicząca Rady Rodziców Ewelina Kuźniar oraz zaproszeni rodzice, przedstawiciele organizacji i stowarzyszeń działających w Handzlówce, zaproszeni goście oraz uczniowie i nauczyciele zarówno szkoły podstawowej, jak i oddziałów gimnazjalnych Szkoły Podstawowej w Albigowej. Nie mogło także zabraknąć projektantów – Wojciecha Frączka i Tomasza Blińskiego; wykonawców tej inwestycji – Franciszka Hołyszki dyrektora Zarządu Przedsiębiorstwa Usługowo-Budowlanego oraz inspektorów nadzoru budowlanego: Bartłomieja Stawiarza, Jana Daszkowskiego i Andrzeja Pecucha.

Ceremoniał szkoły nakazuje, aby w tak uroczystych wydarzeniach brał udział poczet sztandarowy. Sztandar,

symbolizujący tradycję i współczesność, został ufundowany przez społeczność wsi z okazji 100-lecia szkolnictwa w Handzlówce. Podnosi on rangę różnych uroczystości szkolnych, państwowych i środowiskowych, a ceremoniał z nim związany uczy poszanowania symboli narodowych i szkolnych. Jego posiadanie zobowiązuje zarówno uczniów jak i nauczycieli do kontynuowania chlubnych, już 120-letnich, tradycji naszych przodków. Jest swoistym wyzwaniem do sumiennej pracy, kształtowania charakterów oraz poczucia odpowiedzialności za siebie i innych.

Po mszy św. odprawionej w kościele pod wezwaniem św. Piotra i Pawła przez ks. proboszcza Jana Bocka i byłego proboszcza bardzo mocno związanego

z Handzlówką ks. Stanisława Turonia udaliśmy się przed nowy budynek. Tu nastąpiło uroczyste przecięcie wstęgi, którego dokonali: dyrektor Departamentu w Ministerstwie Sportu i Turystyki Marcin Kaczmarczyk, poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Kazimierz Gołojuch, wizytator Kuratorium Oświaty w Rzeszowie Monika Piątek, starosta Adam Krzysztóń, wójt Zbigniew Łoza, Przewodniczący Rady Gminy Roman Skomra i dyrektor Szkoły Podstawowej w Handzlówce Halina Sobek.

Po powitaniu gości przez dyrektor Halinę Sobek, ks. Jan Bocek dokonał poświęcenia nowo oddanego budynku oraz krzyży, które umieszczone zostały na ścianach w tej części szkoły.

Wójt Zbigniew Łoza w swoim wystąpieniu przypomniał okoliczności towarzyszące powstaniu sali oraz historię jej budowy. Zwrócił także uwagę na koszt tej inwestycji oraz pozyskane dofinansowanie z funduszy europejskich.

Następnie głos zabrali nasi goście. Gratulując oddania do użytku tak pięknej sali, wyrażali także uznanie za ogromny trud i zaangażowanie wszystkim, którzy przyczynili się do budowy tego nowoczesnego i funkcjonalnego obiektu. Pełne ciepła i serdeczności słowa pod adresem władz Gminy Łańcut, dyrekcji szkoły, projektantów i wykonawców inwestycji przewijały się w wypowiedziach Marcina Kaczmarczyka, wizytator Moniki Piątek, prof. Tadeusza Markowskiego, starosty Adama Krzysztonia, Przewodniczącego Rady Gminy Romana Skomry, Eweliny Kuźniar – przewodniczącej Rady Rodziców, Aleksandra Kuźniara prezesa SPiRWH, wójta gminy Czarna Edwarda Dobrzańskiego, Marii Buk-Kalinowskiej

– reprezentującej dyrektorów szkół i przedszkoli, Jakuba Czarnoty – sołtysa, Iwony Boneckiej – prezesa Klubu Sportowego „Grom-Szik” w Handzlówce oraz Jerzego Mizgały – prezesa Wojskowego Koła Łowieckiego „Rogacz” w Rzeszowie. Grzegorz Paczocha – kierownik Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Łańcuta przekazał gratulacje w imieniu Burmistrza, a dyrektor Halina Sobek odczytała życzenia od Wojewody Podkarpackiego Ewy Leniart. Wiele pochlebnych, ciepłych słów skierowanych zostało

także do nauczyciela wychowania fizycznego – Macieja Kusiaka, który pomimo bardzo skromnej do tej pory bazy lokalowej potrafił prowadzić swoich wychowanków do licznych sukcesów sportowych, o czym świadczyć mogły wyeksponowane na sali liczne sportowe trofea.

Warto podkreślić, że nasi goście okazali się niezwykle hojni, gdyż ofiarowali szkole mnóstwo wartościowych upominków. Na brak solidnych piłek nie możemy już narzekać.

Kolejnym punktem uroczystości była część artystyczna w wykonaniu uczniów klas IV-VII szkoły podstawowej oraz klasy II gimnazjalnej. Wychowankowie Alicji Grad, Bogusławy Szylar i Ewy Kuchy w pierwszej części zaprezentowali montaż słowno-muzyczny poświęcony 120-letniej historii szkoły i osobie jej Patrona – ks. Władysława Krakowskiego. Czytane przez nich komentarze, recytowane wiersze i śpiewane piosenki wyrażały myśl zawartą w haśle: „Szanujemy przeszłość,

tworzymy terazniejszość, wierzymy w przyszłość”. Na drugą część programu złożyła się scenka pt. „W zdrowym ciele – zdrowy duch” oraz układy taneczne w wykonaniu uczennic klasy II gimnazjalnej i cheerliderek „Atomówki” trenujących przy Ośrodku Kultury w Handzlówce pod okiem Katarzyny Szmuc – instruktorki zumbi.

Na zakończenie uroczystości dyrektor Halina Sobek jeszcze raz podziękowała wszystkim, którzy dostrzegli potrzebę wybudowania w Handzlówce nowoczesnej sali gimnastycznej oraz tym, którzy ją zaprojektowali i mozolnie dzień po dniu budowali. Podziękowała także gronu pedagogicznemu, wszystkim pracownikom szkoły, rodzicom i uczniom za ogromne zaangażowanie i pomoc w organizacji uroczystości otwarcia sali gimnastycznej. Swoją wdzięczność wyraziła również sponsorom oraz przyjaciom szkoły, bez których wsparcia zorganizowanie tak wielkiej uroczystości byłoby niezwykle trudne. Podziękowała więc: Ewelinie Kuźniar – przewodniczącej Rady Rodziców, radzie rodziców i rodzicom; Tadeuszowi Szydlikowi – właścicielowi Lokalu „Gościniec nad Sawą”; ks. proboszczowi Janowi Boczkowi; Małgorzacie Magryś – radnej wsi Handzlówka i zarazem prezesowi „Zagrody Handzlówianka”; Jakubowi Czarnocię sołtysowi wsi; Andrzejowi Łobazie – dyrektorowi Centrum Kultury Gminy Łańcut; Krystynie Trojnar – prezesowi Akcji Katolickiej w Handzlówce.

Dyrektor poprosiła zebranych, by dokonali wpisu do kroniki budowy sali gimnastycznej.

Na zakończenie uroczystości zaprosiła do zwiedzenia dolnej części obiektu i przejścia do sąsiadującego ze szkołą lokalu „Gościniec nad Sawą”, gdzie przewidziano spotkanie okolicznościowe.

Aby umożliwić społeczności lokalnej obejrzenie nowego obiektu, wójt Zbigniew Łoza oraz dyrektor Halina Sobek zaprosili mieszkańców wsi i gości do zwiedzenia nowego obiektu 19 listopada br.

Jesteśmy przekonani, że nowa, przestronna i dobrze wyposażona sala gimnastyczna stanie się aktywnie wykorzystaną przestrzenią i miejscem inspirującym do kreatywnego spędzania wolnego czasu.

Ewa Kucha
fot. Jerzy Cieszyński

Z wystąpienia Zbigniewa Łozy – wójta gminy:

1. W maju 2007 r. zawarto wstępne porozumienie o przekazaniu Gminie Łańcut działki i budynku byłej mleczarni przez Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Wsi Handzlówka.
2. 22 lipca 2008 r. sporządzono akt no-

tarialny, na mocy którego Stowarzyszenie darowało gminie działkę pod budowę sali gimnastycznej.

3. Zdecydowane działania związane z opracowaniem dokumentacji projektowej ruszyły po zakończeniu dość dużej inwestycji – budowy sali gimnastycznej przy Zespole Szkół w Albigojowej, w sierpniu 2011 r.
4. Prace projektowe poprzedziło przeprowadzenie postępowania przetargowego. Otwarcia ofert dokonano we wrześniu 2012 r. Wybrano ofertę Pracowni Projektowej „PROFORMA ARCHITEKTURA” z Krakowa spośród 14 oferentów za kwotę 39 360 zł. Całość prac projektowych koordynował architekt Wojciech Frączek.
5. Prace projektowe trwały 2 lata z uwagi na kłopoty z uzyskaniem uzgodnienia inwestycji przez konserwatora zabytków i zakończyły się w IV kwartale 2014 r.
6. W połowie października 2014 r. Gmina Łańcut uzyskała decyzję o pozwoleniu na budowę, która stała się prawomocna początkiem listopada. Był to czas wyborów samorządowych.
7. Zabezpieczenie środków finansowych w budżecie Gminy na budowę sali gimnastycznej umożliwiło ogłoszenie w 2015 r. przetargu nieograniczonego na wybór wykonawcy robót. Umowa z wykonawcą została podpisana 3 września 2015 r. Wykonawcą robót zostało Przedsiębiorstwo Usługowo-Budowlane „HOŁYSZKO” Spółka z o.o. 37-700 Przemyśl ul. Batorego 55 A, której prezesem jest Anna Hołyszko-Kowalczyk. Kierownikiem budowy był Dawid Rabski. Wykonawca został wyłoniony spośród 11 ofert. Wartość umowna robót budowlanych to 2 938 677,28 zł brutto.
- Nadzór inwestorski nad prawidłową realizacją robót sprawowała firma AB PROJEKT Usługi Projektowo-Inwestycyjne Barłomiej Stawiarz z siedzibą w Przeworsku, którą reprezentował Zespół inspektorów nadzoru inwestorskiego w składzie: Bartłomiej Stawiarz – w branży budowlanej i koordynator całego zespołu, Jan Daszykowski – w branży sanitarnej i Andrzej Pecuch – w branży elektrycznej. Koszty nadzoru inwestorskiego zgodnie z umową wyniosły 69 987 zł.
8. Plac budowy przekazano wykonawcy i rozpoczęto roboty budowlane we wrześniu 2015 r.
9. Kamień węgielny pod budowę został wmurowany w maju 2016 r.
10. Umowny termin zakończenia budowy był przewidziany na 30 czerwca 2017 r., jednak w związku z prze-

dłużającą się procedurą przyłączenia i uruchomienia dostaw gazu został on przedłużony do końca lipca 2017 r.

11. Inne inwestycje zrealizowane łącznie z budową sali gimnastycznej:
 - Termomodernizacja obiektów szkolnych – budynku szkoły podstawowej i gimnazjum – 225 938,14 zł
 - Dostawa pracowni dydaktycznych: matematycznej i przyrodniczej – 26 383,50 zł
 - Przebudowa sieci teletechnicznej (przekładka słupa) – 47 928,30 zł
 - Inne roboty towarzyszące (drenaż, prace w gimnazjum, kostka brukowa) – około 55 000 zł
12. Łączne koszty inwestycji to prawie 3 432 340 zł

Sala gimnastyczna w Handzlówce wybudowana została w miejscu dawnego budynku mleczarni, który został całkowicie rozebrany. Powstały w tym miejscu nowy budynek jest dwukondygnacyjny. W przyziemiach zlokalizowane zostało zaplecze szatniowe, siłownia i pomieszczenie do tenisa stołowego, kotłownia oraz pomieszczenie dla Stowarzyszenia. Do pomieszczeń w przyziemiu można dostać się bezpośrednio z zewnątrz, windą przeznaczoną dla osób niepełnosprawnych lub klatką schodową z parteru. Na parterze znajduje się „serce” budynku sportowego, czyli główna arena sportowa. To tutaj w Handzlówce po raz pierwszy w naszej Gminie zastosowano podłogę, w której jako wierzchnią warstwę wykorzystano wykładzinę sportową, a nie parkiet. Sala gimnastyczna stanowi jednolitą całość z budynkami szkolnymi, dzięki zaprojektowanemu łącznikowi, który spełnia jednocześnie rolę szatni przez zamontowanie ławek i szafek szatniowych w tej części. Z zewnątrz do budynku można wejść przez wejście główne od strony drogi. Na część rekreacyjną terenu szkolnego i boiska można wejść przez schody lub pochylnię. Powierzchnia użytkowa budynku razem z łącznikiem wynosi 923,33 m², kubatura zaś 6 042 m³. Budynek zaprojektowany został w technologii tradycyjnej, murywanej, wzmocnionej rdzeniami żelbetowymi. Dach z blachy oparty został na konstrukcji drewnianych dźwigarów dachowych.

Wybudowana sala gimnastyczna umożliwia dzieciom i młodzieży gry zespołowe tj. siatkówka czy koszykówka oraz mini piłka ręczna.

Przyznane dofinansowanie 600 tys zł w 2015 r. z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, zwiększone zostało w 2016 r. uchwałą Zarządu Sejmiku Województwa Podkarpackiego o kwotę 300 tys. zł do łącznej kwoty 900 tys zł.

Dodatkowo budowa sali gimnastycznej dobrze wpasowała się w kryteria Re-

gionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 (RPO WP) i Gmina Łańcut jako beneficjent dla przygotowanego projektu pn: „Poprawa warunków kształcenia uczniów z terenu miejscowości Handzlówka poprzez budowę sali gimnastycznej, termomodernizację obiektów szkolnych oraz wyposażenia pracowni dydaktycznych” uzyskała wsparcie na budowę, termomodernizację i wyposażenie w łącznej wyso-

kości 674 494,19 zł.

Podziękowania dla: Haliny Sobek – dyrektor SP w Handzlówce, za spotkania Rady Projektu i Rady Budowy, Radzie Gminy za podjęcie decyzji o rozpoczęciu budowy, projektantowi, wykonawcy – firmie Hołyszko, inspektorom nadzoru. Podziękowania szczególne dla Kazimierza Gołojucha – posła na Sejm RP za wsparcie w staraniach o środki zewnętrzne w Ministerstwie Sportu, Urzędzie Marszałkow-

skim, Marii Kurowskiej – wicemarszałek za wsparcie i przychyłność, oraz Józefie Mądry-Wójcik, kierownikowi ds. Inwestycji w Departamencie Edukacji Urzędu Marszałkowskiego,

Niech ten obiekt służy jak najlepiej wszystkim miłośnikom sportu i aktywności fizycznej. Niech wysiłek włożony w jego powstanie przynosi jak najlepsze owoce.

Pożegnanie

Stanisława Peszko (29.06.1933 – 14.10.2017)

Jest czas radosnych narodzin

Jest czas wzrastania i nauki

Jest czas pracy i odpoczynku

Jest czas śmierci, pożegnania, zadumy i żalu.

17 października 2017 r. stanęliśmy na kraczkowskim cmentarzu, by pożegnać śp. Stanisławę. Dla wszystkich uczestniczących w tym pożegnaniu była ona kimś bliskim. Była matką, babcią, sąsiadką i przyjaciółką, a dla nas byłych i obecnych pracowników Urzędu Gminy Łańcut była po prostu Panią Sekretarz.

W latach 70-tych i 80-tych ubiegłego wieku, kiedy rozpoczynaliśmy nasze życie zawodowe, była nie tylko przełożoną, ale była doradcą, przewodnikiem i nauczycielem. Szło się do niej po radę, a zasób wiedzy administracyjnej miała nieprzebrany. Szło się do niej z problemami, a ona umiała je rozwiązać. Szło się do niej niejedną raz w prywatnymi problemami, a ona rozumiała i pomagała. Jakże inny był to czas. Inna skala i rodzaj problemów. To właśnie w tym trudnym czasie Pani Sekretarz z nami, wówczas młodymi ludźmi, tworzyła zespół i jechała na zawody sportowe, szła na uroczystości państwowe, na akademie, zebrania, pogrzeby i do kościo-

ła. To ona przetrwała z nami trudny czas stanu wojennego i militaryzacji urzędu, to ona uczyła nas pracować w systemie tamtej zablokowanej administracji.

Stojąc dzisiaj w miejscu wiecznego spoczynku jej doczesnych szczątków, wyrażamy swoją wdzięczność za troskę i pomoc, wyrażamy swój szacunek i mówimy – Dziękujemy Ci, że byłaś z nami, dziękujemy losowi, że dane nam było z Tobą być, pracować, czerpać z twojej wiedzy i być w zasięgu ciepła twojego serca. Od dzisiaj wdzięczność naszą możemy wyrazić tylko modlitwą i serdecznym wspomnieniem. – *fragment pożegnalnego wystąpienia Marka Kuźniara – byłego pracownika Urzędu Gminy Łańcut, obecnie dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Łańcucie.*

Śp. Stanisława Peszko urodziła się 29 czerwca 1933 r. w Kraczkowej. Była absolwentką Technikum Rachunkowości Rolnej w Karolewie. Od 1 stycznia 1955 r. – pracowała w Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Kraczkowej. Od 1 maja 1958 r. do 31 grudnia 1972 r. pełniła funkcję sekretarza gromadzkiego w Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Kraczkowej. 1 stycznia 1973 r. podjęła pracę w Urzędzie Gminy Łańcut jako

sekretarz. Funkcję tą pełniła do 30 września 1989 r. W latach 1959-1961 była ławnikiem Sądu Powiatowego w Łańcucie.

W protokole kontroli Wojewody Rzeszowskiego z 25 marca 1986 r. można przeczytać – ustalenia kontroli kompleksowej Urzędu Gminy w Łańcucie wykazały, że znaczący udział i wpływ na wysoką ocenę funkcjonowania tego Urzędu miała organizatorska działalność Sekretarza Urzędu. Rzetelność i sumienność pracy godna urzędnika państwowego. Wyróżniające efekty pracy, szczególna troska o terminowe i odpowiednie załatwianie stron, wyróżniające zdolności organizacyjne i kierownicze oraz postawa etycznie-moralna.

W październikowy dzień tłum ludzi pożegnał Śp. Stanisławę – naszą Panią Sekretarz na kraczkowskim cmentarzu. To człowiek, który wpisał się najpiękniejszymi zgłoskami w historię Gminy Łańcut i Urzędu Gminy Łańcut. Dziękujemy Pani Sekretarz! Spoczywaj w pokoju.

Wdzięczni Pracownicy Urzędu Gminy Łańcut,
fot. archiwum szkoły

Zespół Ludowy „Sonina” przed Jasełkami

Do występów w Rzeszowie, Husowie, Albogowej i Brzozie Stadnickiej Zespół Ludowy „Sonina” przygotowuje się w okresie przedświątecznym. Jego Bożonarodzeniowy repertuar to głównie wspomnienia z lat dzieciństwa i młodości. To tradycyjna kolacja wigilijna, wspólne śpiewanie kolęd i to co w dzisiejszym świecie już zanika - kolędowanie z Królem Herodem, Kozą i Turoniem, z szopką oraz scenkami przygotowywanymi przez samych kolędników. To psocenie, składanie życzeń i świętowanie ze współmieszkańcami wsi, sąsiadami i rodzinami. Aktorzy

z kunsztem i pieczołowitością starają się przywrócić widzom atmosferę dawnych czasów, a tym, którzy ich nie pamiętają pokazać jak dawniej wyglądało świętowanie. W prawie 3-godzinym przedstawieniu otrzymamy chwile wzruszenia, refleksji i mnóstwo humoru. Nie brakuje też tradycyjnych, sięgających swymi korzeniami XV wieku polskich kolęd – raz jako uroczystych hymnów czy surowych chorałów, innym razem jako skocznych krakowiaków, zamasztych polonezów czy zalotnych kujawiaków. W tym roku przypada pięćdziesiąta rocznica, kiedy to

po raz ostatni w starym, drewnianym jeszcze Domu Ludowym zostały wystawione Jasełka. Z tamtej grupy aktorskiej żyją jeszcze tylko Maria Piątek, która grała Matkę Bożą i Józef Kochman, mieszkawiec Kosiny czołowy aktor tamtych czasów. Dzisiaj to Zespół Ludowy „Sonina”, kontynuuje pracę swych poprzedników i stara się zachować tradycje i zwyczaje dla młodych pokoleń. Zapraszamy do obejrzenia Widowisk Jasełkowych w wykonaniu Zespołu.

Roman Skomra

Święto Niepodległości w Kraczkowej

Ksiądz Jan Rybak pośmiertnie otrzymał tytuł „Zasłużony dla Gminy Łañcut”

Siedem nominacji zgłoszono do tegorocznej edycji konkursu „Zasłużony dla Gminy Łañcut” organizowanego od pięciu lat przez Centrum Kultury Gminy Łañcut oraz Stowarzyszenie Razem Dla Wsi Łañcuckiej. Kapituła konkursu podjęła decyzję o przyznaniu tytułu śp. księdzu pralutowi Janowi Rybakowi.

Wyróżnienia dla nominowanych oraz pośmiertny tytuł wręczono w Domu Ludowym w Kraczkowej podczas gminnych obchodów 99 rocznicy odzyskania niepodległości. Dyrektor Centrum Kultury Gminy Łañcut Andrzej Łobaza przedstawił wniosek zgłoszony przez organizacje społeczne i Ośrodek Kultury w Kosinie o przyznanie tytułu księdzu, który był proboszczem w tej parafii w latach 1976-2004. Największym dziełem księdza Rybaka była budowa Domu Błogosławionego Achillesa, gdzie do chwili obecnej sprawowana jest opieka nad pensjonariuszami z terenu gminy Łañcut i nie tylko.

Kapłan w latach 70-tych i 80-tych dążył do budowy kaplicy, a następnie kościoła w Rogóźnie oraz ustanowienia w tej miejscowości odrębnej parafii. Był też inicjatorem budowy kaplicy cmentarnej przy kościele w Kosinie. Przy pomocy parafian, ich pracy, ofiarności i zaangażowaniu, kaplicę poświęcono w 1993 r. Dzięki jego staraniom przeprowadzono remont starego, drewnianego, zabytkowego kościołka, pw. św. Sebastiana. Ksiądz Jan był jednym z pomysłodawców umieszczenia na murach kościoła tablicy upamiętniającej ofiary II wojny światowej pochodzące z Kosiny.

W imieniu zmarłego w ubiegłym roku księdza tytuł odebrała rodzina oraz siostry Franciszki pracujące w Domu Błogosławionego Achillesa.

Wyróżnienia przypadły wszystkim osobom nominowanym do tegorocznej edycji, a byli to Andrzej Falger (Albigowa), Aleksandra i Franciszek Młynek

(Cierpisz), Andrzej Kuźniar (Głuchów), Adam Rajzer (Handzlówka), Barbara Michna (Kraczkowa) oraz Janina Czepiela (Sonina).

Jakub Czarnota prezes Stowarzyszenia Razem Dla Wsi Łañcuckiej podkreślił, że kapituła konkursu składająca się w dużej mierze z laureatów poprzednich edycji miała w tym roku duży dylemat z przyznaniem tytułu. Wnioski składane przez organizacje społeczne były dobrze uzasadnione, a za każdą ze zgłoszonych osób przemawiał bogaty dorobek w działalności na rzecz rozwoju „małych ojczyzn”. Warto zauważyć, że choć konkurs jest ogłaszany od pięciu lat, to co roku są zgłaszane nowe osoby. To najlepszy dowód tego, że w każdej miejscowości nie brakowało i nie brakuje ludzi, którzy bezinteresownie chcą pracować na rzecz innych – mówił prezes stowarzyszenia.

CKGŁ/Zarząd Stowarzyszenia Razem dla Wsi Łañcuckiej
 fot. Witold Ingot

50 lat minęło

W Domu Kultury w Wysokiej 5 grudnia 2017 r. odbyła się uroczystość wręczenia mieszkańcom Gminy Łañcut **MEDALI ZA DŁUGOLETNIĘ POŻYCIE MAŁŻEŃSKIE**. Odznaczonych zostało 18 par małżeńskich, które mogą pochwalić się trwającym co najmniej pół wieku stażem. Rekordziści są ze sobą 60 lat.

Ceremonii odznaczeń dokonał wójt gminy Łañcut oraz przewodniczący Rady Gminy wraz z sołtysami wsi, z których pochodzą pary małżeńskie.

Pary małżeńskie przyjęły od przedstawicieli gminy życzenia dalszych wspólnie przeżytych lat, w zdrowiu, radości i miłości w gronie rodzinnym. Jubilacji otrzymali kwiaty i upominki oraz wzniesiono uroczysty toast. Na zakończenie uroczystości wystąpiły dzieci z miejscowego przedszkola w programie artystycznym.

Medalami nadanymi przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej odznaczeni zostali Państwo:

Z sołectwa Albigowa:

Kuźniar Anna i Władysław – 51 lat
 Ulman Maria i Roman – 51 lat
 Baran Maria i Franciszek – 51 lat
 Trojniar Krystyna i Stanisław – 51 lat
 Trojnar Helena i Antoni – 50 lat

Z sołectwa Głuchów:

Bilińscy Maria i Jerzy – 50 lat
 Jaźwa Anna i Alfred – 51 lat
 Głęb Michalina i Roman – 50 lat

Z sołectwa Kraczkowa:

Boratyn Helena i Julian – 51 lat
 Olech Anna i Stanisław – 60 lat
 Szczepańscy Zofia i Aleksander – 50 lat

Z sołectwa Rogóźnie:

Dudziec Maria i Jan – 50 lat

Z sołectwa Sonina:

Kocynasz Anna i Stanisław – 50 lat
 Pondel Elżbieta i Bolesław – 50 lat
Z sołectwa Wysoka:
 Kud Antonina i Stanisław – 50 lat
 Piechuta Irena i Jerzy – 50 lat
 Borcz Elżbieta i Alfred – 50 lat
 Borcz Danuta i Jan – 50 lat

Paulina Kopeć, fot. Andrzej Kuźniar

ROK JUBILEUSZOWY

100-lecia ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

Poznajmy modlitwy Legionów Polskich

11 listopada br. obchodziliśmy 99 rocznicę odzyskania niepodległości. Wchodząc w jubileuszowy rok 100-lecia tego wydarzenia warto przypomnieć fakty historyczne tego okresu.

Modlitwa zawsze stanowiła dla żołnierzy polskich szczególnie rodzaj duchowego wsparcia, bardzo potrzebnego na froncie. Msze polowe gromadziły tłumy legionistów.

Większość polskich organizacji pozamilitarnych w Galicji utworzyła walczące u boku Austro-Węgier Legiony Polskie. W skład Legionów wchodziły 3 brygady: dowódcą I Brygady był Józef Piłsudski, II Brygady był m.in. Józef Haller, a III – Stanisław Szepczycki (z „Atlasu Ilustrowanego Dzieje Polski”).

Wśród zachowanych w zbiorach Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku rozmaitych przedmiotów osobistych należących niegdyś do legionistów, szczególną uwagę zwraca miniaturowy, kieszonkowy modlitewnik, wydany najprawdopodobniej z myślą o żołnierzach. Jego wydawcą był „Samarytanin Polski” – organizacja charytatywna działająca podczas I wojny

światowej. Honorowym patronem publikacji, a być może jej autorem był przypuszczalnie biskup Władysław Bandurski – kapelan Legionów Polskich i wielki orędownik legionowej idei.

Na okładce modlitewnika uwagę zwraca użyty symbol – alegoria Polski – niezwykle wówczas popularny, reprodukowany na wielu przedmiotach i wydawnictwach związanych z Naczelnym Komitetem Narodowym. Stosowany był również jako element ozdabiający brosze i patriotyczne wpinki, często spotykane na legionowych mundurach. Sam motyw przedstawia polskiego orła zrywającego kajdany, w tle widoczne jest wschodzące słońce – jutrzenka niepodległości – a także miecz i sztandar, nawiązujące do walki o wolność. Data „1914” odnosi się najprawdopodobniej do początków czynu legionowego.

Modlitewnik „Modlitwy Legionów Polski”, 1915 (rok wydania), Samarytanin Polski (wydawca), Wiedeń (miejsce wydania), wymiary 6,5 x 5 cm, str. 96 (opracowanie: Łukasz Suska). Podczas sprzątania strychu w rodzinnym domu Państwa Manulskich w Rzeszowie odnaleziono mundur legionisty, a w nim w lewej kieszonce na piersi kieszonkowy modlitewnik „Modlitwy Legionów Polskich 1914-1915”. Modlitewnik rozpoczyna wizerunek MB Częstochowskiej z podpisem Boże zbaw Ojczyznę! Pierwszą modlitwą w książeczce jest Modlitwa Polaka w czasie wojny autorstwa ks. biskupa dr Władysława Bandurskiego. W dalszej części znajduje się: mały katechizm, modlitwy na różne okazje wg kalendarza liturgicznego, litanie i pieśni. Osobliwością jest Litania do Anioła Stróża.

Opracowała Janina Kuźniar

Handzlówka wygrywa konkurs Fundacji TESCO

Ponad 21 tys. głosów otrzymało sołectwo Handzlówka w finale konkursu „Decydujesz, pomagamy”. W październiku klienci rzeszowskiego hipermarketu TESCO głosowali na najlepszy w ich ocenie projekt społeczny.

Wygrana oprócz satysfakcji przyniesie sołectwu wymierne korzyści. Za pośrednictwem formalnego inicjatora wniosku - klubu piłkarskiego GROM Handzlówka - miejscowość otrzyma grant w wysokości 5000 zł. Co prawda jest to niewielka kwota, ale stanowi kolejny krok w realizacji dużego przedsięwzięcia jakim jest promocja i rozwój potencjału turystycznego sołectwa. Co ważniejsze pokazuje, że małe społeczności dzięki determinacji i zaangażowaniu mogą wygrywać ze znacznie większymi podmiotami. W finale konkursu Handzlówka rywalizowała z fundacją związaną ze znanym rzeszowskim szpitalem Pro-Familia oraz dużą organizacją jaką jest Podkarpacki Bank Żywności.

Pozyskane w ten sposób środki po-

zwolą na dokładniejsze oznakowanie tras rowerowych, czyli zakup i montaż tabliczek wskazujących drogę do miejsc atrakcyjnych dla turystów. W miejscach postoju dla rowerzystów pojawią się mapy turystyczne sołectwa. Ich dodatkową atrakcją będą kody QR, co ułatwi poznanie uroków sołectwa posiadaczom urządzeń mobilnych.

W planach sołectwa na 2018 r. jest także montaż wzdłuż tras rowerowych ławek, stolików oraz wiaty, a także kolejny etap zagospodarowania działki k. Ośrodka Kultury. Te działania będą finansowane nie tylko ze środków pozyskanych od Fundacji TESCO, ale przede wszystkim z dwóch projektów promujących ekonomię społeczną. Mieszkańcy sołectwa założyli dwie grupy inicjatywne, które

otrzymały łącznie 12 tys. zł ze środków UE w ramach projektu realizowanego przez Caritas Archidiecezji Przemyskiej.

Wkładem własnym do planowanych inicjatyw będzie i praca społeczna mieszkańców wsi oraz środki wypracowane przez samorząd wiejski w 2017 r. w trakcie zabaw tanecznych. Większość spośród zaplanowanych prac powinna być ukończona w maju 2018 r., a okazją do ich podsumowania będzie rajd rowerowy.

Jakub Czarnota

Z Kraczkowej do Kielc

Wspomnienie o kapłańskiej drodze śp. księdza Infulata Henryka Peszko cd.

Kiedy stalinizm zacisnął mocniej pętlę wokół tysięcy niepodległościowców, w tym setek polskich księży uznanych za wrogów ustroju, zwłaszcza byłych kapelanów AK i Narodowych Sił Zbrojnych, nastąpił najtrudniejszy okres życia ks. Henryka Peszko. Wielu duchownych cierpiało w więzieniach, miejscach internowania lub wygnania. W jednym ze sfingowanych procesów pokazowych skazano na dożywocie dwóch księży z Wolbromia i jednocześnie aresztowano ordynariusza diecezji kieleckiej biskupa Kaczmarka. Poddano go ciężkiemu śledztwu w Więzieniu Nr I Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego na warszawskim Mokotowie. W związku z przygotowywanymi oskarżeniami i pokazową rozprawą biskupa kieleckiego trafiali do tego „pałacu cudów” kolejni pojmani księża z Kielc. Księdza Peszko najpierw na krótko zatrzymali funkcjonariusze Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Kielcach, którzy zaproponowali mu współpracę z UB. *Na taką propozycję – czytamy we wspomnieniach księdza, w części pt. „Kościół kielecki w cierpieniu” – kategorycznie i ostro zareagowałem, że nigdy to nie nastąpi, bo do takiej doskonałości nie dojrzałem – gdyż nie chcę być w kolizji ze społeczeństwem, które gardzi konfidentami.* Dlatego też 12 stycznia 1952 r. został aresztowany przez funkcjonariuszy MBP z kpt. Jerzym Kędziorą na czele.

W więzieniu przy ul. Rakowieckiej poddano go seriom wyczerpujących przesłuchań i tortur. Znosił je dzielnie, ale nie mógł o tym pisać w listach do najbliższych lub współpracowników z Kurii. W więzieniu nie przyznał się do popełnienia jakichkolwiek przestępstw, choć „wyssane z palca” najcięższe oskarżenia dotyczyły: spiskowania przeciw ustrojowi, przechowywania broni i radiostacji, szpiegostwa, czy nielegalnego posiadania dewiz. Kiedy po ponad trzech latach wyszedł na wolność nie opowiadał o tych ciężkich doświadczeniach, ale sporo faktów przytoczył we wzmiankowanym maszynopisie wspomnień. W kolejnej ich części zatytułowanej „Kraty Mokotowa” czytamy: *Dostawsz się do takiej celi (4 m długiej, 1,2 m szerokiej i 3 m wysokiej) zacząłem poznawać arkana życia więziennego, które przez całą dobę było nastawione na wyczerpanie psychiczne i fizyczne więźnia. Odżywianie było odrażające (kasza, brukiew, kapusta) i raz na tydzień zupa z dorsza, rano pół litra czarnej, niesłodzonej kawy z przypalonych buraków albo zboża oraz jednego*

kilograma razowego, żytniego chleba. Na obiad litr kaszy, albo brukwi, albo kapusty – na kolację to samo co na obiad tylko o połowę mniej. Tego rodzaju odżywianie prowadziło szybko do osłabienia organizmu, tym bardziej, że nie każdy więzień mógł się przyzwyczaić do spożywania takiej parzonki, nadającej się raczej do karmienia zwierząt, nie ludzi. Większość więźniów wylewała tę strawę do kubłaż nieczystościami... . Ksiądz był poddawany wielogodzinnym przesłuchaniom, czasem dniami i nocą, które zwano konwejerami. Ksiądz wspomina o poddaniu go pięciodniowemu „kołowrotkowi” – bez snu, w czasie którego zmieniali się tylko śledczy.

Po jednym z ciężkich przesłuchań i konfrontacji, ksiądz Peszko trafił do celi nr 43 w pawilonie XI. Do dwóch współwięźniów – jak napisał we wspomnieniach – *krótko powiedziałem, że będą się ze mną działy jakies cuda, które mogą się dla mnie źle skończyć, że mogę tego nie przeżyć i prosiłem ich, że gdy oni przeżyją, by powiedzieli, że w więzieniu się nie zeświniłem, nikogo nie obciążylem, ani nie dałem się nabrać na zaplanowany przez UB fałszywy zeznaniowy potrzebny do pokazowego procesu.* W istocie ks. Peszko trafił następnie na kilka miesięcy do celi śmierci (nr 13 w pawilonie X). Kolejne próby złamania oporu księdza latem 1953 r. również się nie powiodły. Dlatego nie znajdziemy go wśród świadków w sfingowanej rozprawie pokazowej biskupa Kaczmarka.

W trudnych latach więziennych otrzymał duże wsparcie od rodzeństwa i krewnych. Zwłaszcza brata Bronisława, który poświęcał najwięcej czasu na załatwianie różnych spraw księdza, w tym kontaktów z adwokatem Henrykiem Nowogródzkim. W jednym z listów czytamy: *więcej pisać nie mogę [...] o mojej sprawie, ani ja nie mogę pisać, ani Wy niewiele wiecie, sądzę jednak, że Władze wyjaśnią pewne sprawy i nie pozwolą mi zrobić krzywdy, gdyż byłem zawsze z tymi, którzy w biedzie wykuwają lepsze jutro – dlatego z ufnością patrzę w lepsze jutro, także i swoje.* Sprawa księdza Peszki została rozpoznana dopiero 7 lutego 1955 r. przez Najwyższy Sąd Wojskowy. Na mocy amnestii z 1952 r., postanowiono postępowanie umorzyć i natychmiast uwolnić aresztowanego.

Po powrocie do diecezji kieleckiej ks. Peszko pracował dalej w Kurii. Najpierw został radcą Kurii Diecezjalnej, a w 1961 r. kanclerzem Kurii. Po kilku latach otrzymał też godność kanonika gremialnego Kapituły Katedralnej Kieleckiej. W

roli kanclerza bardzo aktywnie wspierał środowiska kombatanckie. Uczestniczył i głosił homilie podczas pielgrzymek na Jasną Górę. Był obecny m.in. w kościelnych uroczystościach w Michniowie 20 maja 1978 r., gdzie modlono się przy zbiorowej mogile 203 mieszkańców wioski, bestialsko zamordowanych w 1943 r. Wspierał działalność NSZZ „Solidarność” Regionu Świętokrzyskiego. Jego wsparcie dla niezależnych środowisk było obserwowane przez funkcjonariuszy SB. W zbiorach archiwalnych IPN zachowała się specjalna Tezka Ewidencji Operacyjnej na Księdza (TEOK) o numerze ewidencyjnym 14264. W połowie schyłkowej dekady Wojciecha Jaruzelskiego jako kanclerz protestował przeciw dalszemu szkalowaniu przez komunistyczną prasę dobrego imienia niezjącego biskupa Czesława Kaczmarka.

Władze kościelne doceniły różnorodne zasługi ks. Henryka Peszko. W 1983 r. z nominacji Jana Pawła II otrzymał godność prałata honorowego Jego Świątobliwości, a w trzy lata później protonotariusza apostolskiego. Wtedy też został scholastykiem Kapituły Katedralnej w Kielcach. W momencie przejścia na emeryturę i zakończenia 25. lat pracy w charakterze kanclerza bp Stanisław Szymecki mianował go kanclerzem honorowym Kurii.

Ksiądz infulat Henryk Peszko obchodził uroczyste Złoty Jubileusz Kapłaństwa (pięćdziesięciolecie święceń kapłańskich) w rodzinnej parafii 21 czerwca 1987 r. Kraczkowskiemu kościołowi ofiarował pamiątkowy kielich i ufundował witraż z wizerunkiem św. o. Maksymiliana Marii Kolbego. Zmarł 9 czerwca 1988 r. w szpitalu w Czerwonej Górze koło Kielc, nie doczekawszy wolnej Polski. Pochowany został na Starym Cmentarzu w Kielcach, w kwaterze żołnierzy i przyjaciół z okresu niemieckiej okupacji. Wybitny kapłan diecezji kieleckiej poświęcił jej 56 lat ze swego życia

Krewni śp. księdza Infulata Henryka Peszko wspominają go jako szlachetnego człowieka i kapłana. Dla wielu z nich i przyjaciół udzielał ślubów i chrztów. Często zwracał uwagę na potrzebę umacniania religijności, mówiąc: *Wykuwajcie swoją wiarę.* Był bardzo silnie związany z rodziną i rodzinną miejscowością. Wspierał różne inicjatywy społeczne i uczestniczył w wielu uroczystościach. Był wielkim patriotą i jednocześnie człowiekiem wyrozumiałym. Nadal może być wzorem dla wielu ludzi, nie tylko ze stanu kapłańskiego.

Ryszard Gryz, Kielce

Szkółka Jeździecka PROMYK w Albigowej

Szkółka Jeździecka PROMYK należy do jednej z najstarszych w kraju. Założona została przed I wojną światową przez III Ordynata na Łańcucie – Hrabiego Romana Potockiego. Znajduje się w miejscu historycznym, na terenie posiadłości rodziny Potockich. Konie, które pochodzą z tutejszej stadniny rozslawiły polską hodowlę na całym świecie. To tu 60 lat temu – 9 lutego 1956 r. w Państwowej Stadninie Albigowa przyszedł na świat Bask – ogier czystej krwi arabskiej. Jako 2,5 latek został wysłany na tor wyścigowy do Warszawy, gdzie bardzo dobrze się spisywał. Startował w 40 gonitwach zwyciężył 8 razy, 7 razy zajął drugie i 7 razy trzecie miejsce. Po zakończeniu kariery wyścigowej trafił do Janowa Podlaskiego, gdyż jego macierzysta stadnina w Albigowej uległa likwidacji. Baska w 1963 roku kupił amerykański hodowca z Arizony, dr Eugene La Croix. Amerykanie zachwycili się jego urodą i klasą. Nadali mu przydomek „Objawienie Ameryki”. Po uwieńczonej ogromnym sukcesem karierze pokazowej został intensywnie użyty w hodowli. Pozostawił po sobie 1046 źrebiąt. Konie z krwią Baska, zarówno ogierzy jak i klacze, były jednakowo dominujące w produkcji zwycięzców w narodowych czempionatach. Jego potomstwo kolekcjonowane było jak drogie kamienie czy obrazy. Gdy przyjrzymy się rodowodom koni sprzedawanych na aukcjach za najwyższe kwoty, to dowiemy się, że u wszystkich płynęła krew rodziców Baska. Dla przykładu w sierpniu 2015 r. na aukcji w Janowie została sprzedana Pepita aż za 1400 000 euro. Bask padł 24 czerwca 1979 r. Amerykanie na jego cześć wystawili mu pomnik. Postać ogiera z brązu stoi przed

wejściem do największego w świecie muzeum konia – Kentucky Horse Park. Do dnia dzisiejszego jego boksu w Albigowej nie zajął żaden inny koń. O dziejach konia Baska został również nakręcony film dokumentalny, który ukaże się najprawdopodobniej wiosną.

Szkółka Jeździecka PROMYK powstała z pasji i zamiłowania do koni. Otoczona sadami i łąkami niedaleko lasu zapewnia kameralną, miłą i przyjazną atmosferę. Oferuje przede wszystkim naukę i doskonalenie jazdy konnej. Jazda konna jest coraz bardziej popularnym rodzajem

spędzania aktywnego wypoczynku. Zapewnia kontakt z naturą jak i ze wspaniałym zwierzęciem jakim jest koń. Wpływa pozytywnie nie tylko na nasze ciało, ale również na ducha. Szkółka Jeździecka PROMYK prowadzi lekcje nauki jazdy indywidualnie lub w małych grupach. Dla tych, którzy dopiero zaczynają przygodę z końmi – lekcje prowadzone są m.in. na lonży. Średnio zaawansowani mogą kontynuować swoją naukę, doskonalić swoje umiejętności jeździeckie, skorygować błędy i złe nawyki oraz zdobyć nową wiedzę w poszczególnych kategoriach jeździeckich. Dla osób zaawansowanych prowadzone są profesjonalne treningi sportowe. Wszystkie zajęcia prowadzone są pod

okiem wykwalifikowanych i doświadczonych instruktorów - Kai Klejnowskiej – właścicielki SJ PROMYK instruktorki jazdy konnej, hipoterapii i instruktorki szkolenia podstawowego, oraz Aleksandry Flejszar – instruktorki jazdy konnej i hipoterapii. Trenerki nie tylko prowadzą zajęcia z jazdy konnej ale również przygotowują do zdobycia brązowej i srebrnej odznaki Polskiego Związku Jeździeckiego oraz do uczestnictwa w licznych zawodach jeździeckich organizowanych na terenie naszego regionu (Zabajka, Glinik Zaborowski, Facimiech, Wola Rafałowska). Przy pomocy i wsparciu profesjonalnych trenerów jazdy konnej zawodnicy odnoszą liczne sukcesy przywożąc wiele nagród i wyróżnień.

Oprócz jazdy konnej w Szkółce Jeździeckiej PROMYK prowadzone są również zajęcia z hipoterapii, które nie tylko przełamują lęk i strach, ale także uczą rozluźniania mięśni i obniżają napięcie u dzieci i dorosłych.

Wspaniałe i malownicze okolice Albigowej stwarzają wymarzone otoczenie dla niezapomnianych wyjazdów w teren. Ci co wolą więcej wygody mogą skorzystać latem z jazdy konnej powozem, a zimą saniami w kuligu połączonym z pieczeniem kiełbasy na ognisku. Stadnina koni PROMYK posiada również doskonałe warunki do organizacji imprez integracyjnych, odwiedzin szkolnych wychowawców ze swoimi uczniami. Dzieci i młodzież mają możliwość zapoznania się z końmi i jazdą konną. Świeże powietrze, i naturalne środowisko są idealnym miejscem na wypoczynek i zabawę.

Opracowała Beata Lew na podstawie artykułu opublikowanego w Gazecie Codziennej Nowiny oraz www.sjpromyk.pl

Gawędy o miodzie, pszczołach i pszczelarstwie

Porozumiewanie się pszczół

W tak dużej zbiorowości jaką jest pszczela rodzina do właściwej koordynacji pracy i zachowań osobników konieczne jest wzajemne komunikowanie się. Przekazywanie informacji między pszczołami odbywa się na drodze chemicznej za pośrednictwem feromonów oraz dotyku i drgan rozchodzących się po powierzchni

plastrów.

Feromony to substancje chemiczne niosące określoną informację, szybko rozprzestrzeniają się w rodzinie pszczoł i doskonale koordynują poczynania pszczoł osobników. W zależności od efektu wywołującego określone reakcje pszczół feromony dzieli się na: wywołujące efekt alarmowy, znakujący, zwojujący

oraz integrujący rodzinę.

Feromony alarmowe odgrywają ważną rolę podczas obrony gniazda przed intruzami. Substancja ta wydzielana przez pszczoły przypomina zapach banana lub gruszki i jest wyczuwalna przez człowieka np. przy drażnieniu pszczół.

Feromon ten pozostaje razem z żądłem w skórze ofiary. Dlatego aby uniknąć

dalszego żądlenia należy żądło usunąć, a miejsce użądlenia przemyć wodą.

Do zwabiania innych osobników i gromadzenia się w jednym miejscu, pszczoły wykorzystują feromon zwołujący. Feromon także jest wyczuwalny przez człowieka jako przyjemny i delikatny zapach kojarzący się z zapachem olejku cytrynowego. Feromon zwołujący wydzielany jest również przez pszczoły zbieraczki, gdy zbliżają się do obficie kwitnących roślin. Ułatwia to dotarcie do źródła pokarmu innym robotnicom. Jednak najważniejsze w rodzinie pszczelej to feromony matki. Substancja ta zapobiega rozwojowi jajników u robotnic, zapobiega budowaniu dodatkowych mateczników oraz stymuluje budowę plastrów i gromadzenie zapasów.

Dla informowania o lokalizacji dużych źródeł pokarmu robotnice wykorzystują tańce werbunkowe. Zbieraczka, która znalazła obficie nektarujące rośliny po kilkukrotnym locie w ich kierunku i dokładnym zapamiętaniu drogi wraca do ula i zaczyna taniec podczas którego wskazuje innym osobnikom kierunek, odległość oraz gatunek znalezionej rośliny. W tym tańcu rozdaje krople nektaru innym pszczołom. Próbką informuje o zapachu rośliny oraz stężeniu nektaru w roślinach. Ten taniec trwa od kilku sekund do minuty, a po jego zakończeniu wykonawczynie wylatuje z ula, a za nią inne zbieraczki. Pszczoły nie są zdolne do słyszenia dźwięków ale wydawane przez matkę wibracje rozchodzą się po podłożu i odbierane są przez pszczoły za pomocą odnóży i czułków. Są to różne sygnały przypominające tkanie czy kwakanie.

Zakładanie gniazda pszczół miodnych

Do założenia gniazda pszczoła potrzebuje pomieszczenia osłoniętego od zewnętrznych warunków pogodowych takich jak deszcz czy wiatr.

W warunkach naturalnych pszczoły osiedlają się w dziuplach drzew lub wnękach skalnych. Człowiek zapewnia pszczołom schronienie w różnego rodzaju ulach czyli odpowiednich pomieszczeniach umożliwiających rodzinie pszczelej rozpoczęcie budowy gniazd.

Pszczoła miodna buduje swoje gniazdo z wosku, który wytwarza dzięki gruczołom zlokalizowanym na odwłoku. Gniazdo pszczele składa się z kilku lub kilkunastu wiszących pionowo plastrów ułożonych równolegle do siebie. Plaster składa się ze środkowej ścianki i dwóch warstw komórek otaczających z obu stron. Komórka ma kształt sześciokąta. Pszczoły budują dwa rodzaje komórek: mniejsze zwane pszczelinami do wychowu robotnic oraz większe zwane trutowymi, których jest kilkakrotnie mniej i służą do wychowu trutni.

Pszczoły w tworzeniu swoich budowli są elastyczne i doskonale dopasowują się do zajmowanego pomieszczenia. W zależności od wymiarów i kształtów pomieszczenia będą budować plastry długie i wąskie lub niskie i szerokie. W częściach plastrów przeznaczonych do wychowu czerwi czyli larw plastry mają grubość 20-25 mm. U góry oraz w bocznych częściach gniazda, gdzie składany jest miód plastry są szersze do 30 mm. Jeżeli pszczelarz rozsunie ramki podczas intensywnego pożytku pszczoły mogą poszerzyć plastry do 50 mm. Jako budulca pszczoły używają wosku, ale mogą używać kitu pszczelego. Kit pszczeli to

mieszanka substancji smolistych i balsamicznych zbieranych z roślin, do których pszczoła dodaje wosk i pyłek kwiatowy. Pszczoły powlekają kitem pszczelim wnętrza ścian ula oraz zaklejają nim wszelkie szczeliny w ulu, a także zmniejszają otwór wlotowy do ula kiedy jest za duży. Warstwą propolisu pszczoły pokrywają drobne zwierzęta, które dostały się do wnętrza gniazda i zostały zażądłone aby zapobiec ich psuciu się wewnątrz ula. Kit pszczeli posiada silne właściwości przeciwbakteryjne i odgrywa ważną rolę w ochronie rodziny pszczelej przed chorobami.

Zagospodarowanie gniazda pszczelego

W każdym gnieździe pszczelim obowiązuje określony schemat funkcjonowania. W każdej porze roku zmienia się wielkość poszczególnych obszarów, ale ich wzajemne położenie pozostaje niezmiennie. Centralna część plastrów przeznaczona jest do wychowania młodych robotnic. Czerw trutowy zlokalizowany jest na obrzeżach, po bokach i u dołu plastra. Zapasy pierzgi tworzą na plastrach wianuszek okalający od góry i od boków zlokalizowany w centrum czerw. Nad zapasami pierzgi oraz w dolnej części plastra znajdują się zapasy miodu.

Roczny cykl biologiczny pszczelej rodziny

Pszczoły tworzą rodziny, które w ciągu roku przechodzą swoisty cykl rozwojowy. Zimą wchodzą w okres spoczynku, zaś od wiosny do jesieni intensywnie pracują. Dochodzi między innymi do odnowienia składu rodziny, jej wzrostu oraz rójek.

Przygotowanie do zimy – zazwyczaj w drugiej połowie września matka pszczoła przerywa czerwienie, ale przy ciepłej pogodzie zdarza się, że przeciąga się ono do października, a nawet listopada. Wtedy temperatura w ulu spada z 34°C do 25°C. Maleje aktywność pszczół, chociaż w dni cieplejsze robotnice wykonują loty i przynoszą pyłek z ostatnich kwitnących roślin. Potem odbywają się tylko loty oczyszczające. Ustaje czynna wentylacja gniazda, a strażniczki przestają bronić wejścia do ula. W zimne noce rodzina zbija się w kłęb. Kiedy temperatura dobową nie przekracza 10°C kłęb zimowy uwiązuje się rodzina wchodzi w kilkumiesięczny okres zimówki.

Zimówka

Przy temperaturze utrzymującej się poniżej 10°C rodzina pszczoła zbija się w kłęb zimowy. Ma on kształt zbliżony do kuli poprzedzielanej plastrami. Jego centrum formuje się w pobliżu wylotu. Robotnice wchodzą do pustych komórek plastra, aby maksymalnie zmniejszyć ich rozmiar. Zewnętrzną powierzchnię plastra tworzy bardzo zbita warstwa pszczół stanowiąca strefę izolacyjną. Zimujący kłęb przedzielony jest plastrami, więc pozostaje nieco luźnej przestrzeni aby robotnice mogły się poruszać i wytwarzać ciepło do ogrzania całej rodziny. Wewnątrz kłębu temperatura wynosi 20-25°C. Zimującym pszczołom nie zagrażają mrozy, nawet jeżeli temperatura spada do -30° pod warunkiem, że owadom zapewni się odpowiednią ilość pokarmu. Kiedy temperatura ciała robotnic zaczyna spadać poniżej krytycznej dla życia przemieszczają się one w głąb kłębu w celu ogrzania się i pobrania pokarmu. Jednocześnie z wnętrza wychodzą pszczoły o wyższej temperaturze ciała i zajmują ich miejsce. W drugiej połowie kiedy dzień staje się dłuższy, robotnice podnoszą temperaturę wewnątrz kłębu, a matka zaczyna składać jaja i składa ich jednorazowo kilkaset po czym przerywa, aż z zaczerwionych komórek wygryzą się młode robotnice. Cykl taki powtarza się dwu lub trzy-krotnie aby w końcu przejść w regularne czerwienie. Podczas całego okresu zimówki robotnice nie oddają kału we wnętrzu ula, ale gromadzą go by dopiero w oblocie oczyszczającym go wydalić. Oblot ten kończy okres zimówki.

Rozwój wiosenny

Pierwszy oblot wiosenny ma miejsce gdy temperatura osiągnie 12°C w cieniu.

Robotnice wylatują wówczas na zewnątrz aby pozbyć się odchodów. Lot ten ma również znaczenie orientacyjne gdyż pszczoły po przerwie zimowej uczą się na nowo aktualnego położenia ula. W okresie tym następuje stabilizacja temperatury wewnątrz ula na poziomie 34-35°C. Matka rozpoczyna obfitsze i regularne czerwienie. Aktywność robotnic wzrasta, przynoszą do ula wodę i pierwsze pyłki kwitnących kwiatów. W tym czasie w rodzinie pszczeliej następuje przesilenie. Ustabilizowany już pożytek oraz duża liczba młodych karmicielek powodują osiągnięcie przez matkę szczytu nieśności. Na przełomie maja i czerwca rodzina osiąga maksymalną siłę. W tym czasie w rodzinach pszczelich rozpoczyna się pęd do rójki czego pierwszym symptomem jest budowa wielu komórek trutowych i wychów trutni.

Okres rojenia się

Rójka stanowi jedyny naturalny sposób rozmnażania się rodzin pszczelich. Z biologicznego punktu widzenia jest ona konieczna do przetrwania gatunku ale w gospodarce pasiecznej postrzegana jest jako zjawisko niepożądane. Pszczoły przynoszą do ula duże ilości nektaru, zaczynają zapełniać się plastry, a robotnice zaczynają nawzajem się karmić. Z czasem w plastrach pojawiają się miseczki matecznikowe, które matka pszczela zaczęła jaja i szybko przemieszcza się w plastrach nękana przez robotnice. W wyniku tego znacznie spada jej masa ciała, co jest warunkiem koniecznym do osiągnięcia przez nią zdolności lotu. Przychodzi czas kiedy robotnice zaczynają masowo wylatywać przez wylot ula, wzbijają się w powietrze i

powstają czarne chmury pszczoł nad ulem. W tym czasie gniazdo opuszcza matka. Rój przez chwilę krąży nad pasiecznikiem, a następnie zbiera się wokół gałęzi pobliskiego drzewa. Opuszczając rodzinę rój zabiera ze sobą około połowy pszczoł przy czym są to młode robotnice w wieku 5-21 dni. Rój odlatuje w kierunku nowego miejsca osiedlenia, które znajduje się w dużej odległości od pasieki.

W rodzinie macierzystej pozostają stare pszczoły oraz cały czerw i mateczniki. Pierwsza młoda matka, która się wygryzie z matecznika załadła pozostałe poczwaraki mateczne. Matki, które się wygryzą staczają także walki po których w nowej rodzinie pozostaje tylko jedna najśmielsza matka. (cdn.)

mgr inż. Roman Skomra
rzeczoznawca ds. pszczelarstwa Powiatowego
Lekarza Weterynarii w Łańcut

Aktywni Seniorzy w Albigowej

Członkowie Klubu Seniora w Albigowej 10 czerwca 2017 r. uczestniczyli w jednodniowej wycieczce szlakiem architektury drewnianej w Beskidzie Niższym. Na zwiedzanie wybrało się 26 osób.

Program obejmował Sękową, Łosie, Owczary, Szymbark, Binarową i Biecz. Wyjazd zorganizowała nasza przewodnicząca Maria Jakubowska-Dziedzic. Jednym z naszych przewodników był Stanisław Dziedzic opowiadając nam o miejscach, do których zmierzaliśmy.

Pierwszym zwiedzonym obiektem był Kościół filialny św. Filipa i Jakuba w Sękowej – jeden z najcenniejszych kościołów drewnianych wpisanych w 2003 r. na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. W Owczarach odwiedziliśmy cerkiew parafialną greckokatolicką Opieki Bogarodzicy zbudowaną w 1653 r. przeszliśmy przez piękne wrota i zwiedziliśmy

tył ołtarza. Następnie spędziliśmy czas w Zagrodzie Maziarskiej w Łosiu, wspominaliśmy pamiętki jakie niektórzy z nas posiadają na strychach i poznaliśmy szlak maziarzy. W Szymbarku odwiedziliśmy oddział Muzeum, Dwory Karwacjanów i Gładyszów, renesansowy dwór obronny Kasztel, poznając jego historię wraz z ekspozycją strojów, sprzętów, skrzyni, starych druków oraz haczyków do zapinania guzików w butach i rękawiczkach. Kolejnym punktem zwiedzania był kościół parafialny św. Michała Archaniola w Binarowej wzniesiony ok. 1500 r. Wnętrze jest galerią sztuki zdobniczej. Na stropach znajdują się cenne malowidła z pocz. XVI w., a na ścianach barokowe cykle biblijne. W 2003 r. kościół został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Spełniając oczekiwania naszych członków 28 października 2017 r. zorga-

nizowaliśmy wyjazd do Teatru im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie na spektakl „Szalone Nożyczki”. Jest to teatr interaktywny, gdzie jedną z ról grali widzowie, a przedstawienie stale trzymało widzów w napięciu. Nasza grupa liczyła 21 osób.

W Domu Kultury w Albigowej Anna Sobek zorganizowała kurs haftu koralikowego dla wszystkich chętnych, a w każdy czwartek o godz. 18:30 zapraszamy na zajęcia gimnastyki leczniczej.

Jeżeli dzieci lub wnuki nie mają jeszcze pomysłu na prezent z okazji Dnia Babci i Dziadka to podpowiadamy i zapraszamy na zabawę karnawałową organizowaną 13 stycznia 2018 r. przy muzyce zespołu „Pod kontrolą” ze Zdzisławem Głuszkim, gdzie wspólnie będziemy mogli spędzić czas śpiewając i bawiąc się przy dobrej muzyce.

Bogusława Falger, fot. archiwum

2 lata działalności Szkolnego Koła Caritas w Kraczkowej

Młodzież ze szkoły w Kraczkowej z wielką satysfakcją i zaangażowaniem podejmuje akcje charytatywne w ramach realizacji zadań utworzonego we wrześniu 2015 r. Szkolnego Koła Caritas, któremu patronuje święta Matka Teresa z Kalkuty. Duża liczba zainteresowanych wolontariatem - ok. 50 osób corocznie – świadczy o rzeczywistej potrzebie funkcjonowania w szkołach takiej formy wspierania osób potrzebujących. Działająca, niejednokrotnie z dużym poświęceniem, młodzież nie tylko kształtuje postawę empatii oraz wrażliwości na potrzeby i cierpienie innych, odchodzi od powszechnie lansowanej egoistycznej wizji współczesnego człowieka – konsumpcjonisty i dorobkiewicza za wszelką cenę pragnącego osiągnąć sukces, ale odkrywa prawdziwe możliwości realizacji swojego chrześcijańskiego powołania i daje żywe świadectwo miłosierdzia, którego największym nauczycielem jest Chrystus. Odbywa się to oczywiście zgodnie z możliwościami dzieci w wieku szkolnym i ich dojrzałością religijno-społeczną.

Wolontariusze, pod czujnym okiem opiekunek – Iwony Szczepańskiej, Marzeny Wołos i Doroty Skomry-Bem oraz księży katechetów, w tym roku ks. Dariusza Głowczyka, zorganizowali i przeprowadzili szereg różnorodnych akcji, dzięki którym pomoc otrzymały dzieci niepełnosprawne, będące podopiecznymi specjalistycznych ośrodków, dzieci z ośrodków opiekuńczych, indywidualne osoby w trudnej sytuacji materialnej, zmagające się z chorobami, rodziny cierpiące z powodu różnych trudności.

Wśród akcji organizowanych przez SKC w Kraczkowej znalazły się między

innymi: pomoc w opiece świetlicowej; pomoc w nauce uczniom z trudnościami edukacyjnymi; akcje sprzątania na cmentarzu w Kraczkowej - corocznie przed uroczystościami Wszystkich Świętych; zbiórki odzieży używanej oraz przyborów szkolnych – akcje skierowane dla osób zmagających się z ubóstwem materialnym; przedstawienie przez sekcję teatralną Koła programu okolicznościowego z okazji 15-lecia istnienia Koła Seniora w Kraczkowej; zbiórki słodczy, żywności trwałej i artykułów pielęgnacyjnych w kraczkowskim sklepie Stokrotka, na rzecz podopiecznych Ośrodka Rewalidacyjno – Wychowawczego prowadzonego przez Caritas w Wysokiej; kiermasze wypiekanych przez uczennice mikołai z piernika w dniu odpustu parafialnego 6 grudnia, z których środki zostały przekazane m.in. do Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci prowadzonego przez siostry Zgromadzenia Opatrzności Bożej w Łące; kiermasze własnoręcznie wykonanych różnorodnych ozdób świątecznych bożonarodzeniowych i wielkanocnych; wystawienie przez sekcję teatralną Koła w Domu Ludowym w Kraczkowej spektaklu „Wigilia, która zdarzyła się przypadkiem” w celu wsparcia chorej uczennicy naszej szkoły, kiermasze przygotowanych w domach słodkości z okazji tłustego czwartku i innych okoliczności; dofinansowanie wycieczek dla uczniów; dofinansowanie wyprawek komunijnych; organizowanie potrzebnych sprzętów dla osób zgłaszających się po pomoc; akcja „Podziel się zeszytem” na rzecz podopiecznych Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci prowadzonego przez Siostry Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP w Brzozowie; wspar-

cie materialne w okresie przedświątecznym rodzin w trudnej sytuacji materialnej; akcja żonkilkowa „Pola Nadziei” na rzecz Podkarpackiego Hospicjum dla Dzieci; zbiórka odzieży używanej na rzecz potrzebujących w Bieszczadach, na Ukrainie, w Rumunii i Kazachstanie; zbiórka srebrnego i złotego złomu oraz monet w ramach akcji ZBIERAMTO - budowa studni w Czadzie; kiermasze ciast w czasie Parafiad w Kraczkowej; kiermasz na rzecz Gabrieli Dzimira czy zbiórki nakrętek np. dla Kacperka Trzeciakiewicza.

Nasze działania są możliwe dzięki pomocy ludzi dobrej woli, w tym rodziców. Wielokrotnie umożliwiają oni młodzieży przygotowanie się do akcji i jej zorganizowanie. Pragniemy wyrazić wdzięczność wobec wszystkich, którzy w jakikolwiek sposób wspierają działalność Koła Caritas w kraczkowskiej szkole.

Więcej szczęścia daje dawanie niż branie. Przekonaliśmy się o tym już wielokrotnie, dlatego młodzież utwierdziła się w przekonaniu prawdziwości tego twierdzenia i zawsze entuzjastycznie podejmuje zadania wynikające z przesłania tych słów. Nasza działalność stwarza również okazję do tego, by inni mogli zrobić coś dobrego. Dziękujemy wszystkim, którzy odpowiadają na apele wolontariuszy i chętnie uczestniczą w akcjach. Otrzymujemy liczne dowody wdzięczności za okazaną pomoc, dlatego wierzymy, że dzięki podejmowanym inicjatywom przywracamy wiarę w ludzkie dobro i nadzieję na lepszą przyszłość. Tym samym zachęcamy do udziału w akcjach Koła oraz podejmowania takich działań w innych szkołach.

Iwona Szczepańska, Marzena Wołos,
fot. archiwum

Bal u Pani Jesieni w Kraczkowej

Do Przedszkola Publicznego w Kraczkowej 12 października 2017 r. przybyła Pani Jesień. Był czas na zagadki, quizy, konkursy i zabawy przy muzyce. Wszystkie działania miały na celu przypomnienie i utrwalenie wiadomości o tematyce jesiennej.

Przedszkolaki znały odpowiedzi na wszystkie pytania Pani Jesieni: Jakie dary przynosi? Do czego ludzie je wykorzystują? Czy dary jesieni są potrzebne tylko ludziom? Czy dni są tak ciepłe i długie jak latem? Jaki kolor dominuje jesienią? Potrafiły również nazwać różne jesienne dary poprzez dotyk, czy smak. Dziękując za odwiedziny poszczególne grupy zaprezentowały wiersze, piosenki i tańce o tematyce jesiennej. Nasz gość najbardziej wzruszył się występem grupy „Biedroneczek”, które bardzo dobrze potrafiły odnaleźć się w nowej sytuacji przedszkolnej oraz pięknie wyrecytowały wiersz „Jesienią” i zatańczyły do piosenki „Ogórek”. Grupa najstarsza „Tygryski” pamiętała również o Dniu Edukacji Narodowej i w imieniu wszystkich dzieci złożyła

nauczycielom wierszem i piosenką piękne życzenia. Na koniec dzieci wręczyły wszystkim paniom bardzo piękne, własnoręcznie wykonane, torebki na zakupy.

tekst i fot. Jolanta Magnowska, Przedszkole Publiczne w Kraczkowej

Dwa tygodnie z językiem angielskim na Malcie

Kilka miesięcy temu Pani Jolanta w ramach programu Erasmus + napisała kolejny projekt: „Z językiem angielskim w świat – poprawa znajomości języka angielskiego w Przedszkolu Publicznym w Kraczkowej”, który ma na celu zwiększenie umiejętności językowych wśród nauczycieli naszego przedszkola, a co za tym idzie częstszy kontakt z językiem angielskim naszych dzieci. Projekt obejmuje różne działania w ciągu roku, jednym z nich jest odbycie dwu tygodniowego kursu językowego w szkole przez nas wybranej.

I tak się rozpoczęła nasza przygoda z Malcią, ponieważ właśnie to państwo wybrałyśmy na odbycie naszego kursu. Szkoła w której się uczyliśmy (Pani Iwona oraz Pani Kinga) to ETI Executive Training Institute w miejscowości St. Julian's. Natomiast Pani Jolanta oraz Pani Iwona wybrały szkołę Easy School of Languages, która swoją siedzibę wallecie - stolicy państwa.

Malta jest to jedna z trzech wysp archipelagu maltańskiego, położona nad Morzem Śródziemnomorskim, 81 km od Włoch. Znajdują się tam liczne szkoły języka angielskiego. Okazało się,

że na Malcie nieustannie przybywają ludzie w różnym wieku, z całego świata na tydzień, miesiąc, a nawet rok by uczyć się języka angielskiego. Codzienne zajęcia prowadzone są w małych międzykulturowych grupach, tylko i wyłącznie w języku angielskim, gdyż tylko w taki sposób można dogadać się z Chinką czy Włochem (jeśli nie znasz ich języka, a oni twojego). Zdarza się, że w grupie są sami Polacy, jednak nauczyciele starają się pilnować aby jak najmniej używać własnego języka.

Dla mnie osobiście był to czas intensywnej nauki, przełamania barier, szczególnie naszego polskiego wstydu: „nie odezwę się bo nie umiem”, poznania innych kultur oraz nabrania personalnej odwagi, że nie trzeba się bać wyzwań. Wszędzie potrzebna jest własna ciężka praca, systematyczność i wymaganie od siebie bo nie oszukujemy się dwa tygodnie nie wystarczy, teraz czeka nas praca w domu. Miejmy nadzieję, że ten czas zmotywuje nas do dalszej nauki dla siebie i naszych dzieci w przedszkolu.

Kinga Początko Przedszkole Publiczne w Kraczkowej

Nowy przedszkolny plac zabaw w Kraczkowej

Wraz z początkiem nowego roku szkolnego, w Kraczkowej został oddany do użytku nowy plac zabaw. Użytkować go mogą nie tylko przedszkolaki, ale również inne najmłodsze pociechy z naszej miejscowości. Dzieci mogą korzystać z zamieszczonych tam dwóch zjeżdżalni, wspinaczek i torów przeszkód, kilku huśtawek, dwóch dużych piaskownic oraz dużego samochodu na sprężynach. Jako jedne z pierwszych, plac i zamieszczone na nim sprzęty, mogły wypróbować najmłodsze dzieci z naszego przedszkola na swoich zajęciach adaptacyjnych przed rozpoczęciem swojej przedszkolnej przygody. Ciekawe zabawki i przyjemnie spędzany czas przyczyniły się do chętnego i odważnego rozpoczęcia nauki w naszej placówce. Jednak tak piękne miejsce nie powstałoby, gdyby nie pomoc Wójta Gminy Łańcut, który wsparł inwestycję dokładając do niej z budżetu gminnego brakujące fundusze. Kolorowy i bezpieczny sprzęt, zlokalizowany na placu zabaw, pozwoli dzieciom urozmaicić czas kontaktu z rówieśnikami. Dziękujemy wójtowi i wszystkim mieszkańcom, którzy dopro-

wadzili do tego, że możemy cieszyć się z tak pięknego obiektu, który będzie zaspokajał potrzeby ruchowe uczniów, a także wspomagał nauczycieli w organizacji zajęć.

tekst i fot. Karolina Witek

Z kraczkowskiej szkoły

Jan Paweł II - Papież wszystkich wierzących

20 października 2017 r. w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kraczkowej cała społeczność szkolna uroczystie obchodziła Dzień Patrona. Wszystkich obowiązywał odświętny strój galowy. Po mszy św. odprawionej w kościele parafialnym pod wezwaniem św. Mikołaja w Kraczkowej uczniowie wraz z wychowawcami udali się w uroczystym przemarszu do szkoły. Samorząd Uczniowski zaproponował, by z tej okazji wszyscy uczniowie przygotowali chorągiewki papieskie. Podczas przemarszu drogami Kraczkowej dzieci i młodzież manifestowali swe przywiązanie do papieża Jana Pawła II, swego Patrona. Następnie uczniowie spotkali się z wychowawcami, by obejrzeć filmy o życiu i działalności Jana Pawła II.

Z okazji Święta Szkoły odbyła się uroczysta akademicka, której mottem było hasło „Jan Paweł II – Papież wszystkich wierzących”. W programie wystąpili uczniowie z klas czwartych, piątych i szóstych. Montaż słowno-muzyczny przybliżył sylwetkę Patrona, który był przyjacielem młodzieży. Wskazywał młodym ludziom wzorce postępowania, swoją postawą okazywał niezwykły szacunek każdemu z kim się spotykał. Część artystyczna została przygotowana pod kierunkiem Agaty Kargol i ks. Dariusza Głowczyka. Oprawę plastyczną przygotowała Małgorzata Tymnińska Łojko. Chórystki pod dyrekcją Krzysztofa Czyjta pięknie śpiewały utwory o treści religijnej.

V Szkolny Konkurs Recytatorski „Strofy o Ojczyźnie...”

Już po raz piąty 23 listopada 2017 r. w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II

w Kraczkowej odbył się Szkolny Konkurs Recytatorski „Strofy o Ojczyźnie...”.

Na spotkanie zaproszono Urszulę Pantolę, która prowadzi Bibliotekę w Cierpiszu oraz opiekuje się Grupą Twórczą Inspiratio, działającą przy Centrum Kultury Gminy Łańcut. Pani Urszula przybyła wraz z dwiema poetkami, Jolantą Michną z Wysokiej i Karoliną Szyszka z Kraczkowej. Panie podjęły pracę w komisji konkursowej, a na koniec spotkania zaprezentowały swoją twórczość.

W ocenie występu uczniów brano pod uwagę: dobór tekstu do wieku dziecka, pamięciowe opanowanie wiersza, interpretację tekstu, kulturę słowa (poprawność językową, dykcję), ogólny wyraz artystyczny (uzasadniony gest sceniczny, element ruchu, strój).

Konkurs spotkał się ze sporym zainteresowaniem, szczególnie wśród młodszych uczniów. W poszczególnych klasach odbyły się wewnętrzne eliminacje. Wychowawcy wybrali po trzech uczniów z klasy. W konkursie wzięło udział 46 uczniów.

Komisja wytypowała laureatów konkursu w trzech kategoriach wiekowych:

I grupa wiekowa – uczniowie kl. 0 – 3 SP

I miejsce – Miłosz Rydel

II miejsce – Maja Nieroda

III miejsce – Gabriel Nycz

Wyróżnienie – Małgorzata Nycz

Wyróżnienie – Aniela Malik

Wyróżnienie – Kinga Niedziałek

II grupa wiekowa – uczniowie kl. 4 – 6 SP

I miejsce – Oliwia Janowska

II miejsce – Amelia Siwak

III miejsce – Agnieszka Dudzińska

Wyróżnienie – Kacper Lekowski

Wyróżnienie – Patrycja Techman

Wyróżnienie – Weronika Bar

III grupa wiekowa – uczniowie kl. 7 SP i kl.2 PG

I miejsce – Aleksandra Probachta

II miejsce – Marlena Kwolek

III miejsce – Norbert Kargol

Laureatom wręczono nagrody książkowe ufundowane przez Radę Rodziców, a wszystkim uczestnikom konkursu pamiątkowe dyplomy i chorągiewki białe - czerwone. Organizatorki konkursu – Alina Maciuła i Agata Kargol – składają wszystkim uczestnikom, ich rodzicom, opiekunom i nauczycielom serdeczne podziękowania za przygotowanie pięknych recytacji i strojów. To było bardzo emocjonujące wydarzenie, a równocześnie niezwykle ważne dla całej społeczności szkolnej. Na pewno wzbudziło u wielu uczucia patriotyczne, poczucie więzi i dumy narodowej.

Alina Maciuła i Agata Kargol, fot. archiwum

Nowości czytelnicze w kraczkowskiej szkole

Prezentacja książek zakupionych w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa zakończyła I etap realizacji przedsięwzięć mających rozbudzić i rozwinąć zainteresowania czytelnicze uczniów Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kraczkowej.

Po wspaniałej wiadomości o przyznaniu dotacji w kwocie 15 tys. zł na zakup nowości wydawniczych stworzyliśmy długą listę różnorodnych książek. Znalazły się na niej propozycje uczniów, rodziców, nauczycieli, znajomych przekazane w przeprowadzonych ankietach i rozmowach. Cennych wskazówek udzielili nam także bibliotekarze z sąsiednich bibliotek szkolnych. Wśród 1225 zakupionych eg-

zemplarzy każdy czytelnik znajdzie coś dla siebie. Wystawę książek obejrzeli wszyscy uczniowie. Podczas prezentacji uczniowie klas gimnazjalnych odczytali fragmenty „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego. Akcja dramatu, podobnie jak nasze Narodowe Czytanie, odbyła się w listopadowej scenerii. Tworzyły ją również ludowe i mieszczańskie stroje lektorów. Tym samym po raz piąty włączyliśmy się w ogólnopolskie wydarzenie literackie.

Przed nami kontynuacja projektów czytelniczych realizowanych przez wszystkie oddziały szkolne, spotkania, konkursy i inne wydarzenia z książką w roli głównej.

Halina Magoń, fot. archiwum

Dzień Papieski w Rogóźnie

XVII Dzień Papieski odbywał się pod hasłem „Idźmy naprzód z nadzieją”. Stał się okazją, by przybliżyć nauczanie Ojca Świętego i na nowo je ożywić w naszych umysłach i sercach. Uczniowie starszych klas Szkoły Podstawowej im. Anny Jenke w Rogóźnie przygotowali i przedstawili program artystyczny pod kierunkiem Moniki Wilk i Małgorzaty Orłoś. Przypomnieli znamienne słowa: „Habemus Papam” wypowiedziane 16 października 1978 r. Tego dnia Polak został Papieżem. Karol Wojtyła – Jan Paweł II – Wielki Święty odegrał w dziejach Kościoła i świata bardzo ważną rolę i nadal pełni swoją misję... Oprócz nauczania Ojca Świętego uczniowie przybliżyli ciekawostki i humorystyczne sceny z życia Papieża, deklamowali też wymowne wiersze, wygłaszali teksty modlitw, śpiewali tradycyjne pieśni i nowe piosenki chętnie nucone przez całą społeczność szkolną.

Obchody Dnia Papieskiego motywowały do ponownego sięgnięcia do skarbcza, jakim jest nauczanie św. Jana Pawła II.

tekst i fot. Barbara Kielb

Wiwat Niepodległa!

Z okazji 99. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę odbyła się w Rogóźnie w patriotyczna uroczystość.

Licznie zgromadzonych mieszkańców w Domu Strażaka powitał sołtys Jan Kielb. Uczniowie Szkoły Podstawowej im. Anny Jenke zaprezentowali program artystyczny pt. „Wiwat Niepodległa”. Recytowane wiersze, śpiewane piosenki i prezentowane scenki patriotyczne przypominały, że przez 123 lata zaborcy próbowali narzucić Polakom swoją kulturę, język i obyczaje. Jednak miłość i przywiązanie do Ojczyzny naszych pradziadków nie pozwoliła na wymazanie Polski z serc kolejnych pokoleń urodzonych w niewoli. Najcenniejsze wartości zostały uratowane. Młodzież wyrażała swoją wdzięczność przodkom za ich trud, poświęcenie i heroiczną postawę. Kończąc deklaracją młodych

ludzi zapewniających: „My mamy szczęście, że w tym momencie żyć nam przyszło w kraju nad Wisłą” była bardzo szczerą i wzruszającą. Treści programu i sposób ich przekazania spotkał się z dużym zainteresowaniem i uznaniem ze strony widzów.

Po programie artystycznym wszyscy zebrani śpiewali wspólnie pieśni patriotyczne, które towarzyszyły Polakom w trudnych chwilach. Z wielkim entuzjazmem, ale i zadumą gromko wybrzmiewały piosenki żołnierskie, ułańskie, wojenne... Pieśni intonowane przez diakonnię muzyczną naszej parafii przy wspólnym akompaniowaniu chętnie śpiewali przedstawiciele kilku pokoleń. Wspólny śpiew wywołał pozytywne emocje i dostarczył wzruszeń.

Barbara Kielb

Program „Czyste powietrze wokół nas” w przedszkolu w Rogóźnie

W dniach od 6-10 listopada 2017 r. grupa starsza przedszkolaków realizowała PROGRAM PRZEDSZKOLNEJ EDUKACJI ANTYTYTONIOWEJ pt.: „Czyste powietrze wokół nas”, którego koordynatorem była PSSE w Łańcucie.

Cele programu zakładały:

- wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymu;
- wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych dymów - „wydobycie” dymu papierosowego;
- zwiększenie wrażliwości dzieci na szkodliwość dymu papierosowego;
- zwiększenie wiedzy dzieci na temat skutków palenia papierosów;
- zwiększenie wrażliwości dzieci na miejsca, w których mogą być narażone na dym.

Przedszkolaki brały udział w pięciu zajęciach warsztatowych:

1. Wycieczka – „Szukamy dymu”.

2. „Co i dlaczego dymi?”

3. „Jak się czuję, gdy dymi papieros?”

4. „Co się dzieje, gdy ludzie palą papierosy?”

5. „Jak unikać dymu papierosowego?”

W ramach realizacji programu dzieci uczestniczyły także w spotkaniu z pra-

cownikami KP PSP w Łańcucie. Zawodowy strażak i sołtys wsi Rogóžno Jan Kielb zapoznał dzieci z przyczyną powstawania dymu oraz przekazał wiele ciekawostek związanych z omawianą tematyką.

tekst i fot. Bernadeta Harpula

„Moje ulubione warzywo lub owoc” Rodzinny konkurs plastyczny w Przedszkolu w Wysokiej

Ideą konkursu było kształtowanie u dzieci prawidłowych nawyków żywieniowych, polegających na regularnym spożywaniu owoców i warzyw, zachęcanie dzieci i rodziców do wspólnych zabaw plastycznych i nauka poprzez zabawę – wykorzystanie wyobraźni i pomysłów małych twórców.

Konkurs „Moje ulubione warzywo lub owoc” cieszył się dużym zainteresowaniem zarówno wśród dzieci, jak i rodziców wszystkich grup wiekowych

w przedszkolu.

Na konkurs wpłynęło 22 prace, w tym także prace przestrzenne. Owoce i warzywa wykonano różnymi technikami, w różnym formacie i przy użyciu różnych materiałów. Prace były bardzo pomysłowe i twórcze.

Wszystkim rodzicom i dzieciom serdecznie dziękujemy za przyłączenie się do konkursu „Moje ulubione warzywo lub owoc”.

B. Kubiś, fot. archiwum

Uczniowie z Albigowej wśród najlepszych w Polsce

Chłopcy z Albigowej znów pokazali, że potrafią sięgać po najwyższe trofea sportowe w Polsce. Mateusz Kochmanski z 6a - najlepszy na 60 m i w sztafecie na Ogólnopolskich Zawodach Halowych w lekkoatletyce w Toruniu. Bartosz Trojnar z 7b - piąte miejsce w Polsce w biegu na 1000 m na tych samych zawodach.

Chłopcom i ich opiekunom serdecznie gratulujemy.

źródło:zsalbigowa.pl

Uczniowie Zespołu Szkół w Wysokiej na Kongresie w Jasionce

W dniach 16-17 listopada br. w Jasionce w G2A Arena odbył się Kongres 590, w którym wzięli udział między innymi Prezydent RP Andrzej Duda oraz Prezes Rady Ministrów Beata Szydło.

Uczniowie naszej szkoły: Daria So-

cha, Bartosz Wiatr i Dawid Stryczek zostali przydzieleni do bezpośredniej obsługi gastronomicznej najważniejszych gości kongresu.

Ewa Jasińska-Blajer,
fot. archiwum

Kolejna audycja Radia Fara propagująca poezję Jolanty Michny

14 września 2017 r. na antenie Radia Fara wyemitowana została audycja pt. „Zastanawiam się czy w niebie anioły mają domy” przygotowana przez gimnazjalistów z Zespołu Szkół w Wysokiej pod kierunkiem polonistki Elżbiety Kapuścińskiej. Audycja nawiązuje do poprzednich nagrań z cyklu Spotkania z historią. Zachęcamy jeszcze raz do odkrywania poezji

Jolanty Michny i posłuchania recytacji, uzdolnionych gimnazjalistów. Wiersze poetki recytowali Zuzanna Surmacz, Agata Rydel, Kamila Cieśla i Jakub Wędzicha.

Zarówno młodym jak i pani Elżbiecie gorąco dziękujemy. Cieszymy się z faktu, że poświęcają czas poezji, co świadczy o ich wielkiej wrażliwości i zaangażowaniu w sprawy kulturalne i społeczne.

Podziękowanie kierujemy także do Radia Fara za nagranie tak pięknej i wartościowej audycji.

Link do audycji:

<http://przemyska.pl/2017/09/14/zastanawiam-sie-czy-w-niebie-anioly-maja-domy/>

Urszula Pantola

Grupa Twórcza Inspiratio

Jubileusz 10-lecia NORW Caritas w Wysokiej

26 października 2017 r. odbył się X Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych Powiatu Łańcuckiego, którego organizatorami byli: Starostwo Powiatowe w Łańcucie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Caritas Archidiecezji Przemyskiej oraz NORW Caritas w Wysokiej. W tym roku Przegląd Twórczości Artystycznej połączony był z jubileuszem 10-lecia istnienia Niepublicznego Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego Caritas w Wysokiej. Uroczystości rozpoczęła msza św. pod przewodnictwem Jego Ekscelencji Arcybiskupa Seniora ks. Józefa Michalika, który dziesięć lat temu powołał do istnienia nasz Ośrodek. We mszy św. udział wzięli dyrektor NORW Caritas w Wysokiej ks. Artur Janiec, księża pracujący do tej pory w Ośrodku, proboszcz i wikariusz Parafii w Wysokiej oraz przedstawiciele władz lokalnych i zaproszeni goście.

Dalsza część uroczystości odbyła się w Hotelu Łañcut, gdzie przedstawiciele organizacji zrzeszających osoby niepełnosprawne i placówki na co dzień zajmujące się nimi, zaprezentowały swoją twórczość. Były to: Warsztaty Terapii Zajęciowej z Białobrzeg, Środowiskowy Dom Samopomocy z Łañcuta, Środowiskowy Dom Samopomocy z Rakszawy, Dom Pomocy Społecznej z Łañcuta, Niepubliczny

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy z Łañcuta, Świetlica Socjoterapeutyczna Caritas z Łañcuta, Polski Związek Niewidomych, Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Terenowe nr 4 powiatu łañcuckiego, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy w Żołyń, Stowarzyszenie Wspólnota Perełki z Łañcuta oraz Niepubliczny Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy Caritas z Wysokiej. Zgromadzeni goście podziwiali przygotowane występy oraz wystawy prac danych organizacji.

Jesteśmy wdzięczni za pomoc okazaną przez wolontariuszy, którzy pomogli w organizacji i sprawnym przeprowadzeniu imprezy. Byli to uczniowie z Zespołu Szkół Technicznych w Łañcucie, Zespołu Szkół nr 1 w Łañcucie, Medyczno-Społecznego Centrum Kształcenia Zawodowego w Łañcucie oraz z Niepublicznego Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Łañcucie.

Z okazji jubileuszu NORW Caritas w Wysokiej wśród zaproszonych gości znaleźli się przedstawiciele władz lokalnych, sponsorzy, darczyńcy i przyjaciele Ośrodka. Otrzymali oni statuetki w ramach podziękowania za ich otwartość i dobre serce

Pracownicy i wychowankowie NORW Caritas w Wysokiej zaprezentowali wspólnie z Zespołem Freeborn Brothers autorską piosenkę „Damy radę”. Serdecznie dziękujemy za charytatywny występ Zespołowi, przy którego muzyce odbyła się również zabawa taneczna na zakończenie imprezy. Wszystkim zaproszonym gościom i artystom dziękujemy za uczestnictwo w X Przeglądzie Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych Powiatu Łañcuckiego oraz w Jubileuszu 10-lecia NORW Caritas w Wysokiej.

źródło: <http://www.osrodekwysoka.pl>

V Zaduszki poetyckie w Soninie

Tegoroczne już V Spotkanie Zaduszkowe Grupy Twórczej Inspiratio miało miejsce w Soninie. W organizację Zaduszek włączyła się Beata Wójcik bibliotekarka z sonińskiej biblioteki oraz Koło liryczne Wena działające przy MDK w Łañcucie. Oprócz twórców zrzeszonych w Grupie Inspiratio mieliśmy przyjemność gościć poetów rzeszowskich, łañcuckich oraz leżajską grupę poetycką Perły. Wiele razy przy takich okazjach cytujemy słowa księdza Twardowskiego: „śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą” ale są to słowa, które najdosadniej uświadamiają nam przemijanie i ulotność życia. Życia, które bez miłości może się stać straconym czasem, który przemija bezpowrotnie. Zaduszki pełne poezji dopełniała także muzyka. Utwory o przemijaniu, jesieni i utraconej miłości, śpiewali Kazimiera Kozuń i Piotr Pantola. Zapach chryzantem, zapalone światełka i kolorowe liście stanowiły również doskonałe tło dla wystawy Edwarda Rożka, która wspaniale wkomponowała się w zaduszkowy nastrój. Starodawne nadrzewne kapliczki rzeźbione w drzewie, zamyślone postacie świętych, krzyże i stare

księgi zaznaczały upływ czasu i pobudzały myśli o przemijaniu. Nasza nowa członkini, nauczycielka Ania Brzezicka z Żołyń przywiozła z sobą swoje malarskie dzieła. Ania otrzymała prawdziwy dar talentu, który wyraża się nie tylko w jej wielkich zdolnościach plastycznych ale także w pisaniu wierszy. Do Grupy Twórczej Inspiratio dołączył także, bardzo zdolny, młody poeta laureat ogólnopolskiego konkursu poetyckiego pt. „Moje Ogrody” organizowanego przez naszą grupę i Rzeszowski Oddział ZLP - Szymon Halko. Na początku słuchaliśmy poezji naszych gości z Koła lirycznego Wena: Iwony Jaworskiej, Adama Opałki i Kazimiera Kozuń. Grupę Perły z Leżajska reprezentowały: Iwona Szetela i Ewelina Łopuszańska; Grupę Twórczą Inspiratio: Jolanta Mach, Jolanta Michna, Karolina Szyszka, Anna Brzezicka, Szymon Halko, Alicja Sroka, Helena Fus, Małgorzata Hańdław - także laureatka wspomnianego wyżej konkursu, Maria Lorenc, Maria Fleszar, Edward Rożek, Renata Giza, Stanisław Bożek, wiersze Alfreda Budzyńskiego prezentowali Urszula Pantola i Stanisław Bożek. Recytatorki z kraczkowskiego Koła Senio-

ra Maria Józefczyk i Anna Szpunar czytały wiersze Heleny Magryś i Wiktorii Michna. Wiele poetyckich wspomnień dotyczyło naszych bliskich, którzy odeszli ale i zmarłych poetów. W tym roku pożegnaliśmy śp. Mariana Głuszka i śp. Feliksa Sobka. Ich pamięć pozostanie także w wierszach im poświęconym, które napisali Stanisław Bożek i Wiktoria Michna. Jako opiekunka Grupy Twórczej Inspiratio bardzo cieszę się, że mogę obcować z tak wspaniałymi, artystycznie uzdolnionymi ludźmi jak i z tego, że nasza grupa rozwija się dynamicznie. Już niedługo będziemy świętować Jubileusz 15-lecia naszej działalności.

Dziękuję za pomoc: dyrektor Ewie Kotwicy, za gościń, koleżance - bibliotekarce Beacie Wójcik, sołtys Soniny Barbarze Czechowicz, nauczycielce Ewie Grzeleńskiej, Adamowi Opałce i Kołu Lirycznemu Wena z Łañcuta, wszystkim naszym gościom i uczestnikom poetyckiego wieczoru, wokalistom: Kazi Kozuń i Piotrowi Pantola oraz nagłaśniającemu imprezę Krzysiovi Kozuniowi z MDK Łañcut.

Urszula Pantola
Grupa Twórcza Inspiratio

Święto Niepodległości

Kraczkowa, fot. CKGŁ

Rogóżno, fot. archiwum szkoły

Wysoka, fot. Ryszard Kluz

PYZA z Albigowej świętowała swoje 25-lecie

Zespół Piosenki i Ruchu "Pyza" powstał jesienią 1991 r. Pierwszy koncert dał 5 stycznia 1992 r. Od początku do dzisiaj prowadzi go pani Małgorzata Dacewicz. 18 listopada 2017 r. obchodził rodzinnie (w Pyzowej rodzinie) swój Srebrny Jubileusz. Oprócz "Pyzy" w koncercie wystąpiła Kapela Ludowa "Albigowianie" (to już tradycja Pyzowych jubileuszów) i Paulina Głuszek. Jubileuszowy repertuar zostanie przedstawiony na Koncercie Noworocznym 21 stycznia 2018 r. w Albigowej.

tekst i fot. CKGL

W głuchowskiej Bibliotece

Dzień Tolerancji

Z okazji Międzynarodowego Dnia Tolerancji, który przypada 16 listopada Biblioteka Publiczna w Głuchowie zorganizowała zajęcia pod hasłem: „Jesteśmy tolerancyjni”.

Grupa sześciolatków wysłuchała utworu pt. „Hektor”, którego autorem jest Steve Barnes. Słuchacze śledzili losy małego hipopotama, który miał czarno – białe paski i różnił się od swoich braci. Dzielnego hipopotama nie tylko znalazł grono prawdziwych przyjaciół, ale wykazał się wielką odwagą, czym zawstydził członków pierwotnego stada. Po lekturze dzieci przystąpiły do kolorowania postaci hipopotamów. Barwne prace pokazały jak wyglądają te zwierzęta w oczach przedszkolaków. Jak wiele inności jest w naszym otoczeniu, dziewczynki i chłopcy dowiedzieli się z książeczki „Różni najróżniejsi” Emmy Damon. Różni się wyglądem, jedno

dziecko ma piegi, drugie nosi okulary, trzecie ma burzę włosów. Ale tak naprawdę wszyscy jesteśmy dobrymi ludźmi i akceptujemy różnice. Książeczka „Różnim się” Agaty Królak, pomogła zrozumieć dzieciom kilkanaście podstawowych przeciwieństw, czyli różnic, które występują w naszym otoczeniu. Pod koniec zajęć wszystkie dzieci zrobiły kwiatuszki niespodzianki, które wręczyły najlepszemu przyjacielowi.

Dzień jeża w Głuchowie

Międzynarodowy Dzień Jeża obchodzony 10 listopada stał się inspiracją do zorganizowania zajęć literacko – plastycznych w Bibliotece Publicznej w Głuchowie. Bibliotekarka przedstawiła dzieciom zwyczaj jeży i opowiedziała ciekawostki związane z ich życiem. Zwróciła uwagę na fakt, że te kolczaste ssaki są gatunkiem zagrożonym i jeśli nie zapewnimy im należytej ochrony, w ciągu kilku-

nastu lat wyginą.

Jeże to tajemnicze i bajkowe istoty, których przygody zostały uwiecznione na kartach wielu opowiadań, bajek i wierszy dla najmłodszych. Uczestniczące w spotkaniu pięciolatki w skupieniu wysłuchały opowiadania o przygodach jeża – Tuptusia z książki „Niezwyczajne opowieści o zwierzętach” Marty Berowskiej. Dzieciom bardzo spodobał się również wiersz Heleny Bechlerowej „O języku i kasztanach”. Z dużym zainteresowaniem dziewczynki i chłopcy oglądali książeczki, których bohaterem jest kolczaste zwierzątko – „Poznajemy zwierzęta”, „Przygoda jeża spod miasta Zgierza”, „Jeż Jaś”, „Dwa jeże” oraz „Jak jeż został ojcem pisklęcia”.

Mali czytelnicy zapoznali się z najnowszymi pozycjami zakupionymi do biblioteki w listopadzie. Podsumowaniem zajęć literackich jest piękna wystawa stworzona przez przedszkolaki. Dzieci wykorzystując swoje umiejętności plastyczne wykonały kolczaste zwierzątka z masy solnej.

Kubuś Puchatek

Kubuś Puchatek to od pokoleń ulubiony miś milionów dzieci na całym świecie.

W tym roku bohater książki A. A. Millne obchodził swoje dziewięćdziesiąte pierwsze urodziny. Z tej okazji Biblioteka Publiczna w Głuchowie zaprosiła dzieci do wzięcia udziału w dyskusji poświęconej właśnie postaciom ze Stumilowego Lasu. Bibliotekarka przybliżyła historię powstania książki. Następnie uczestnicy czytali kolejno ulubione fragmenty książek o Kubusiu Puchatku. Podczas ożywionej dyskusji dzieci chętnie rozwiązywały zagadki związane z przygodami misia i jego przyjaciół.

tekst i fot. Agata Zachwieja

Dzień seniora w Kraczkowej

Coroczne spotkanie Klubu Kraczkowskich Seniorów 19 listopada 2017 r. zbiegło się z Akademią Bezpiecznego Seniora. Zebranych gości powitała przewodnicząca klubu Seniora Maria Józefczyk. Nasi Seniorzy wysłuchali wykładów o bezpieczeństwie i unikaniu zagrożeń od nieuczciwych sprzedawców, wyłudzeniu pieniędzy oraz wyczuwaniu czadu, gaszeniu małych zapruszeń ogniem i zatruciu tlenkiem węgla, jak się zabezpieczyć i kogo powiadomić w razie potrzeby. Po wykładach Seniorzy przyjęli życzenia od zaproszonych gości. Maria Józefczyk podsumowała cały rok naszej działalności. Spotkanie uświetniła również poezja Heleny Magryś. Przy akompaniamencie akordeonu i saksofonu śpiewaliśmy piosenki ludowe i tańczyliśmy.

Maria Grzywa, fot. archiwum

Myśl J. Sztudyngera była mottem przewodnim obchodów 15-lecia działalności Klubu Seniora w Soninie.

Ta niecodzienna impreza odbyła się 14 października 2017 r. w Świetlicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Soninie. Uroczystość jubileuszową poprzedziły przygotowania, w tym opracowanie i wykonanie okolicznościowego folderu przedstawiającego 15-letni dorobek Klubu Seniora. Był on bogaty i różnorodny jak na warunki wiejskie, obfitujący w organizowane dla Seniorów, Dni Seniora, Oplatki, Świecone Jajka, ciekawe spotkania z ludźmi kultury, a także wiele, bo ponad 40 niezapo-

Jedni są wiecznie młodzi, drudzy wiecznie starzy To kwestia charakteru, a nie kalendarzy”

mnianych wycieczek turystycznych i pielgrzymkowych. Wszystko to jest zarejestrowane w dwóch opasłych kronikach prowadzonych przez członka zarządu Adama Hepnara. Treść folderu na podstawie w/w kronik opracowała Przewodnicząca Klubu Seniora Janina Czepiela, zasłużona dla środowiska działaczka społeczna. W imprezie uczestniczyli obecni i byli członkowie Klubu, delegacje z Klubów i Kół Seniora z Handzlówki, Albigowej i Kraczkowej, a także zaproszeni goście, a wśród nich: Roman Skomra - przewodniczący Rady Gminy, Barbara Czechowicz – sołtys wsi Sonina, Bogusław Morycz – przewodniczący Rady Sołeckiej, Ewa Kotwica – dyrektor Szkoły Podstawowej, Ewa Pleśnar – dyrektor Przedszkola Publicznego w Soninie, Tadeusz Kaszyca – prezes OSP,

Anna Golba – przewodnicząca KGW, Jan Cwynar – prezes Stowarzyszenia „Soninienie”, Jerzy Bodzak kierownik OK i Beata Wójcik – kierownik Biblioteki Publicznej. Z rąk wszystkich gości przewodnicząca odebrała wiele ciepłych życzeń, listów gratulacyjnych i kwiatów. W części artystycznej wystąpiła jak zawsze kapela biesiadna „Śwagry”, która przez 15 lat towarzyszyła Klubowi na wszystkich imprezach. Spotkanie jubileuszowe upłynęło w miłej i sympatycznej atmosferze i jeszcze raz utwierdziło wszystkich w przekonaniu, że tak jak powiedział nasz wybitny rodak Jan Paweł II „Człowiek jest wielki przez to co posiada, lecz przez to, kim jest; Nie przez to, co ma, lecz przez to, czym dzieli się z innymi”.

Adam Hepnar, fot. archiwum

VI Białobrzeskie Katarzynki

26 listopada br. w sali widowiskowej Ośrodka Kultury w Białobrzegach odbyły się VI Powiatowe Katarzynki. Organizatorami święta był zarząd Koła Gospodyń Wiejskich oraz Gminny Ośrodek Kultury i Czytelnictwa w Białobrzegach. Wśród licznych gości znalazły się delegacje 18 kół i 4 stowarzyszenia z gminy Białobrzegi. Gminę Łañcut reprezentowały zarządy kół z Albigowej, Handzlówki, Głuchowa, Kosiny, Rogóżna, Soniny i Wysokiej. W programie spotkania było: Rozstrzygnięcie konkursu kulinarnego pt. „Piernik cud-miód”, prelekcja Pawła Leżańskiego nt. „Właściwości leczniczych przypraw korzennych i miodu”, koncert zespołu „Sąsiedzi”, pokaz tańca Krakowiaka w wykonaniu Katarzyny i Rafała Dyrków, koncert pieśni na trąbce w wykonaniu Bolesława

Brodziaka, degustacja potraw regionalnych i konkursowych ciast piernikowych.

Komisja w składzie: Barbara Pilawa-Kraus – Wicestarosta Łañcucki, Agata Borcz-pracownik KRUS Rzeszów, Stanisław Górak – pracownik PZDR Łañcut-doradca rolniczy gminy Białobrzegi dokonała oceny 22 wypieków konkursowych biorąc pod uwagę tradycję, walory smakowe i aromatyczne oraz oryginalnie udekorowanie. Komisja wyróżniła: KGW z Handzlówki za oryginalne podanie ciasta z przyprawami, Stowarzyszenie Kobiet „Olszynka” z Białobrzeg Lewych za „piernikowy domek z bajki” oraz przyznała:

I miejsce KGW z Bud Łañcuckich Prawych za gamę smaków w wypieku II miejsce KGW z Wysokiej za połączenie

tradycji z nowoczesnością w wypieku III miejsce KGW z Brzozy Stadnickiej za tradycyjny piernik.

Dziękujemy wszystkim kołom za udział w konkursie kulinarnym. Gratulujemy zwycięzcom. Dziękujemy organizatorom wyjątkowego święta.

Janina Kuźniar, fot. archiwum

XVI Święto Chleba w Głuchowie

18 października w Ośrodku Kultury w Głuchowie po raz kolejny miało miejsce wyjątkowe wydarzenie, na którym królowały chleby wiejskie o różnym wyglądzie i smaku. Przedstawicielki Kół Gospodyń Wiejskich z całego powiatu łańcuckiego przybyły z bochnami chlebów świeżo wyjętych z pieców, aby podzielić się z młodzieżą szkolną i zgromadzonymi na sali uczestnikami uroczystości swoim doświadczeniem i sposobami na wypiekanie chlebów metodami tradycyjnymi – bez spulchniaczy i polepszaczy. Imprezę rozpoczęły Janina Kuźniar, Maria Nowakowska i Zofia Dzierga, po czym odśpiewano pieśń „Błogosławiony chleb ziemi czarnej”. Następnie każde Koło dokonało prezentacji chlebów. Komisja konkursowa w składzie: Stefania Michałek, Janina Kamińska, Małgorzata Jacek i Agata Borcz, dokonała oceny 21 bochnów chleba, które prezentowały Koła Gospodyń z miejscowości: Głuchów, Wysoka, Handzlówka, Kosina, Sonina, Cierpisz, Albigowa Honie, Rogóżno, Rakszawa – Mościny, Kopanie Żołyńskie, Łañcut Przedmieście,

Krzemienica, Smolarzyny, Markowa, Białoźbrzezi, Husów, Tarnawka, Korniaktów Południowy, Budy Łañcuckie. Komisja podkreśliła, że wszystkie chleby zasługują na wyróżnienie, jednak zwróciła uwagę na walory ciemnego chleba z Markowej oraz prezentację i wystrój przygotowany przez Handzlówkę. Dodatkowym wyzwaniem dla pań z naszych Kół był drugi konkurs na „Tradycyjne babcine podplomyki”. Mimo naszych obaw, do konkursu zgłosiło się 14 KGW – Głuchów, Handzlówka, Wysoka, Kosina, Rakszawa Mościny, Krzemienica, Sonina, Kopanie Żołyńskie, Cierpisz, Markowa, Białoźbrzezi, Korniaktów Płd., Albigowa Honie, Tarnawka. W skład komisji do oceny podplomyków zostali powołani: Roman Skomra, Maria Kuszaj, Maria Józefczyk i Janina Kuźniar. Zostali wyłonieni zwycięzcy – Kosina, Wysoka i Kopanie Żołyńskie.

Prelekcję na temat podplomyków przygotował i przedstawił Paweł Leżański.

W programie artystycznym wystąpiła Amelia Słabiak w okolicznościowym

wierszu oraz dziecięca kapela „Hop-Siup” z Albigowej.

W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele wielu instytucji m.in. WODR w Boguchwale, WZRKiOR w Rzeszowie, KRUS, PIP, przedstawiciele władz samorządowych (powiatowych i gminnych), CKGŁ, młodzież kl. V SP w Głuchowie wraz z wychowawcą, Koła Gospodyń Wiejskich z całego powiatu. Dziękujemy wszystkim za pomoc i udział w tym wydarzeniu, które ma wyjątkowe znaczenie i charakter.

Zofia Dzierga, fot. Andrzej Kuźniar

Aktywny czas Wysockich Seniorów

Tradycyjnie w listopadzie w Ośrodku Kultury spotkali się starsi mieszkańcy wsi Wysoka, aby wziąć udział w imprezie „Dzień Seniora”. Staraniem Klubu oraz pracowników Ośrodka Kultury zorganizowano uczestnikom przyjęcie połączone z występami. Spotkanie poprzedziła msza św. w intencji zmarłych i żyjących seniorów. W części artystycznej wystąpił Zespół Tańca Ludowego „Poleczka”, kapela ludowa i zespół śpiewaczy seniorów. W uroczystości wzięli udział zaproszeni goście i przyjaciele Klubu Seniora. Wójt Gminy Łañcut wręczył kwiaty najstarszemu seniorom obecnym na spotkaniu, Franciszce Szpunar i Janowi Kilarowi.

Mieszkańcom Gminy Łañcut, którzy

ukończyli 60 lat dedykowane są spotkania w ramach projektu Akademia Bezpiecznego Seniora, którego inicjatorami są Stowarzyszenie Razem Dla Wsi Łañcuckiej oraz Centrum Kultury Gminy Łañcut przy współpracy Kół Gospodyń Wiejskich. Wysocy seniorzy podczas wspólnego spotkania mieli okazję wysłuchać rzetelnych informacji z zakresu m. in. prawa karnego, bezpieczeństwa przeciwpożarowego i ochrony konsumentów. Policjanci, strażacy i przedstawiciele PGE tłumaczyli osobom starszym jak uniknąć niebezpiecznych sytuacji. Uczestnicy z dużym zainteresowaniem obejrzyli filmy szkoleniowe na temat okradania osób starszych metodą „na wnuczka” oraz „na policjanta”.

W ramach zadania publicznego pt. „Aktywny czas seniora – Edycja 2017” we współpracy ze Stowarzyszeniem „POMOC” Ośrodek Kultury w Wysokiej przeprowadził dla seniorów warsztaty szycia i kroju oraz zorganizował wyjazd integracyjny dla 7 osób do Siedliska Janczar w Pstrągowej. W warsztatach wzięło udział 8 pań które przy pomocy Beaty Babiarczyk - krawcowej CKGŁ uszyły z zakupionego materiału spódnicę dla zespołu śpiewaczego oraz tuniki dla zespołu teatralnego. Obecnie chętne panie z Klubu Seniora spotykają się raz w tygodniu aby pośpiewać i wykonać pomysłowe prace rękodzielnicze.

Renata Hadław, fot. Witold Ingot

Święto Niepodległości w Wysokiej

W Wysokiej obchodzone były uroczystości związane ze Świętem Narodowym Odzyskania Niepodległości. Święto rozpoczęło się tradycyjnym przemarszem spod Ośrodka Kultury do kościoła, gdzie przed rozpoczęciem mszy św. odbył się koncert pieśni patriotycznej w wykonaniu Orkiestry Dętej, Chóru Męskiego z Wysokiej i Chóru Samorządu Społeczności Polskiej z Nyiregyhazy (Węgry). Zaprezentowano pieśni patriotyczne, które są pamiątką po ludziach, którzy oddali życie za wolną Polskę. Pielęgnowujemy je, bo są czasami jedyną mogiłą poległych bezimiennych żołnierzy, są modlitwą poetycką w intencji Ojczyzny. Mszy św. przewodniczył oraz homilię wygłosił ks. abp Adam Szal. We mszy św. uczestniczyli strażacy wraz z poczem

szkandarowym, natomiast przebywający gościnnie w Polsce chór z Węgier dał oprawę muzyczną wykonując stałe części mszy św. po łacinie oraz pieśni kościelne i patriotyczne w języku polskim. Dalsza część uroczystości odbyła się przy obelisku. Oddaliśmy hołd naszym bohaterom, którzy poświęcili swe życie za wolność Ojczyzny i naszej wioski. Obecne władze gminne, delegacje wiejskich organizacji, szkół, zespołów oraz dzieci przedszkolnych złożyły białe-czerwone wiązanki kwiatów i zapaliły znicze. Organizując tego typu uroczystości możemy spłacić dług wdzięczności wobec naszych przodków, którzy cierpieli i przelewali krew, aby Polska była wolna.

Renata Hadław

25-lecie Chóru „Edwardos”

8 października 2017 r. przeżyaliśmy 25. rocznicę powstania Chóru Męskiego "Edwardos", który założył w 1992 r. ks. Edward Śnieżek - proboszcz parafii rzym.-kat. pw. św. Małgorzaty w Wysokiej. Pierwszym dyrygentem była Lucyna Koziół. Od 1994 r. do dzisiaj chórem dyryguje Teresa Rydel. Akompaniатorem jest Jerzy Kuźniar. Od 2005 r. patronat nad chórem objęło Centrum Kultury Gminy Łańcut. Zespół prezentuje bogaty repertuar dawnych, zapomnianych pieśni religijnych, patriotycznych, obrzędowych, ludowych czy biesiadnych na różnych przeglądach, uroczystościach kościelnych i środowiskowych.

W intencji członków chóru odbyła się uroczysta msza św. sprawowana przez proboszcza ks. prałata Feliksa Paściaka, z udziałem jubilatów, ich rodzin oraz zaproszonych gości i mieszkańców Wysokiej. Chór przygotował oprawę muzyczną oraz koncert pieśni maryjnych. Dziękowaliśmy Panu Bogu za błogosławieństwo, a Matce Bożej - za opiekę i wszelkie dary i łaski, których doświadczaliśmy od początku naszej działalności. Prosiłiśmy o wieczną nagrodę dla zmarłych 18 chórzystów.

Po mszy św. odbyło się spotkanie towarzyskie w Ośrodku Kultury w Wysokiej z udziałem wielu znamienitych gości, m. in. księży pracujących w naszej parafii, władz samorządowych gminnych i wiejskich, dyrygentów zaprzyjaźnionych chórów, przedstawicieli organizacji społecznych działających w naszej miejscowości, dyrekcji szkół i przedszkola, przedstawicieli zespołów współpracujących z nami, działających przy OK w Wysokiej.

W ciągu minionych 25 lat w chórze śpiewało 55 panów, obecnie jest 15 chórzystów. Wiele się wydarzyło w tym czasie - koncerty, konkursy, wycieczki, spotkania towarzyskie. Współpracowaliśmy z Parafią Rzymsko-Katolicką pw. św. Małgorzaty w Wysokiej: oprawa mszy

św. z okazji jubileuszy, rocznic oraz ważnych świąt, odpustów parafialnych, Świąt Bożego Narodzenia, Triduum Paschalnego, Wielkanocy, wykonanie Pasji wg św. Mateusza w Wielki Piątek, Procesji Bożego Ciała ulicami Wysokiej, itp. Nasza współpraca z Ośrodkiem Kultury w Wysokiej obejmuje koncerty z okazji różnych uroczystości, np. udział w Jasiekach, w "Betlejem Polskim" Lucjana Rydla, koncertach: noworocznych, papieskich, patriotycznych, w dożynkach, itp. Nagraliśmy płytę z dawnymi kolędami i pastorałkami, dzięki uprzejmości J. Dzierżanowskiego i R. Kłuzza. Współpracujemy także z Chórem "Camerata" z Soniny oraz z Chórem "Cantabile" z Łańcuckiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, wyjeżdżając na wycieczki czy śpiewając wspólnie na różnych uroczystościach. Organizujemy wycieczki z rodzinami i przyjaciółmi, aby poznać różne zakątki naszego kraju, jego historię, bogatą kulturę, podziwiać piękno przyrody ojczystej i modlić się w ważnych miejscach kultu religijnego. Jest to forma pogłębiania i zacieśniania więzi towarzyskich. Byliśmy w następujących miejscach: Bolestraszyce - Kalwaria Paławska, Roztocze - Krasnobród

- Zamość, Tuchów - Skamieniałe Miasto, Częstochowa - Święta Anna - Leśniów, Gniezno - Strzelno- Kruszwica - Licheń, Iwonicz Zdrój.

Chór uczestniczył w różnych konkursach i przeglądach zespołów wokalnych, m. in.:

*III, IV, V Spotkanie Chórów "Z kolędą w Nowy Rok" - Kraczkowa

*XI Koncert Pieśni Wielkanocnej - Kosina

*Gminne Święto Niepodległości - Koncert Pieśni Patriotycznej - OK Rogóźno

*IX Podkarpacki Przegląd Chórów "Pieśni Pasyjne" - Radymno

*II Rodzinny Przegląd Kolęd i Pastorałek "Rodzinne Kolędowanie" - MDK Łańcut

*Koncert pieśni patriotycznej w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Kornela Makuszyńskiego w Mrowli k/Rzeszowa podczas przeniesienia tablicy pamiątkowej.

Dziękujemy wszystkim osobom, które w jakikolwiek sposób przyczyniły się do naszego rozwoju i sukcesów muzycznych, dziękujemy za życzliwość, dobre słowo i wsparcie duchowe czy materialne w różnych sytuacjach.

Członkowie Chóru Męskiego "Edwardos",
fot. archiwum

Jesienne spotkanie z poezją Jolanty Michny w Czarnej

Poetka Jolanta Michna z Wysokiej członkini Grupy Twórczej Inspiratio, autorka 11 tomików wierszy, zamieszczająca swe utwory w wielu antologiach i portalach internetowych 4 października 2017 r. miała możliwość spotkać się z uczniami klasy VII szkoły podstawowej oraz II i III klasą gimnazjalistów Zespołu Szkół im. M. Kopernika w Czarnej. Spotkanie, które przebiegało w sali obrad Urzędu Gminy w Czarnej zainicjowała Bożena Wierzińska koordynatorka bibliotek Centrum Kultury Gminy Łańcut. Organizacją zajęły się bibliotekarki z Gminnej Biblioteki Publicznej w Czarnej Krystyna Teichman i Urszula Wisz. Młodzież przybyła ze swymi opiekunami, nauczycielami Elżbietą Podolec i Grzegorzem Gawłem.

Wiersze czytała sama poetka jak i biorąca udział w spotkaniu opiekunka Grupy Twórczej Inspiratio Urszula Pantoła. Było

nam niezwykle miło gdy do czytania poezji dołączyli sekretarz Gminy Czarna Ewa Panek i nauczyciel Grzegorz Gawł oraz uczestniczący w spotkaniu uczniowie. Udało nam się nawiązać wzajemny kontakt, padały spontaniczne pytania, wyrażano opinie i oczywiście nie zabrakło humoru. Bardzo budującym stwierdzeniem było zdanie wypowiedziane przez jedną z uczennic, że spotkania takie są młodym potrzebne. Bardzo cieszy nas fakt, że w Czarnej ujawniły się młode piszące osoby, o których ukrytych talentach nie wiedzieli ani koledzy, ani nauczyciele. Zaprosiliśmy ich do Grupy Twórczej Inspiratio i mamy nadzieję na przyszłą współpracę.

Cieszymy się bardzo z wrażliwości młodych ludzi i z tego, że poezja Jolanty Michny przyczyniła się do prawdziwego otwarcia serc słuchaczy. Dziękujemy za wspaniałą organizację, gościnność i nie-

zwykle miłe przyjęcie. Wspólnie z władzami Gminy Czarna i paniami bibliotekarkami rozważamy przygotowanie kolejnych takich spotkań.

Urszula Pantoła - Grupa Twórcza Inspiratio, fot. archiwum

Urodzinowe spotkanie z poezją Heleny Fus

Poetka Helena Fus – członkini Grupy Twórczej Inspiratio mieszka w Dąbrówkach k. Łańcuta. Jej wiersze uświetniały wiele wydarzeń kulturalnych, religijnych czy rozrywkowych. Prezentowane były podczas spotkań poetyckich czy Nocy Bibliotek. Pani Helena jest niezwykle barwną postacią, a jej wiersze z zadziwiającą wprost mocą trafiają do odbiorcy. Zawsze kiedy Helena prezentuje swoją poezję podchodzą do niej zauroczeni słuchacze prosząc, by im podarowała swoje teksty. Poetka doskonale czuje się na scenie i nie tylko wspaniale pisze, ale posiada także zdolności aktorskie, dzięki czemu jej wypowiedź staje się jeszcze bardziej atrakcyjna. Jest wielką czcicielką Matki Bożej, osobą naturalnie i szczerze pobożną. Kocha świat i ludzi, posiada niezwykle dystans do siebie i obdarzona jest wielkim poczuciem humoru. Jej zrozumiałe, jasne

dla ogółu teksty nie pozbawione są bardzo dosadnych, wręcz wstrząsających poetyckich stwierdzeń, które skłaniają do zastanowienia nad własnym życiem, sumieniem, wartościami. To bardzo wyrazista, wciągająca wręcz zawładająca odbiorcą poezja. Poetka nie używa zbędnych słów, każde jest dobrze dobrane i jak najbardziej właściwe. Helena, osoba znająca życie od jego niełatwej strony potrafi patrzeć na nie z wielkim optymizmem i przymrużeniem oka. Jej utwory zawierają wiele życiowej mądrości, inteligencji i wielkiej pogody ducha.

Okazją do spotkania z poetką i jej wierszami były jej kolejne urodziny, które zorganizowała jej wspaniała rodzina i przyjaciele. Śpiewaliśmy Helenie „Sto lat” kosztując pysznego, urodzinowego tortu i racyliśmy się jej wyjątkową poezją.

Serdecznie gratulujemy Helenie twór-

czego talentu i jeszcze raz ślemy najlepsze życzenia na przyszłość.

Urszula Pantoła – Grupa Twórcza Inspiratio, fot. archiwum

Barwy jesieni w Żołyń-Kopanie

Uroczystość pt. „Barwy jesieni” odbyła się z porą roku – jesienią. I właśnie taka impreza odbyła się 30 września 2017 r. w Kole Gospodyń Wiejskich w Żołyń-Kopanie. Zebranych gości w osobach: Anna Golba – przewodnicząca Powiatowej Rady KGW w Łańcut, Andrzej Surmacz – doradca Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Łańcut, Magdalena Kątnik-Kowalska – dyrektor Ośrodka Kultury w Żołyń, Grażyna Fleszar – przewodni-

cząca Rady Gminy wraz z radnymi Gminy Żołyń, Roman Florek – prezes OSP Żołyń-Kopanie, delegacje KGW z Brzozy Stadnickiej, Smolarzyn, Stowarzyszenia Kobiet z Żołyń, myśliwi z Koła Łowieckiego i miejscową społeczność – powitała przewodnicząca, a zarazem gospodyni tego dnia Genowefa Florek.

Następnie dyrektor Ośrodka Centrum Kultury prowadziła część artystyczną w wykonaniu młodzieży z miejscowej szko-

ły. Gwoździem programu był zespół Muzyczny Myśliwskiego Koła Łowieckiego w Żołyń „Kuropatwa”. Zespół wykonał kilka utworów słowno-muzycznych. Imprezie towarzyszyła wystawa darów jesieni.

Anna Golba

Wszystkim Seniorom z Albigowej z okazji Świąt Bożego Narodzenia życzymy, aby te wyjątkowe dni napełniły Państwa serca nadzieją, która pozwoli przezwyciężać codzienne trudności, a nadchodzący Nowy Rok niech będzie pełen zdrowia i samych radosnych dni. Niech każdy kolejny dzień życia będzie wypełniony radością i ciepłem najbliższych.

Zarząd Klubu Seniora w Albigowej

Mieczysław A. Łyp

Wigilia

W cieniu wieków
w cieniu wieczności
Noc
jak dar i jak skarb

Jest jedyna
ale nie przez jedno
idzie pokolenie

Aniołpańska

Jarzą rozśpiewane okna
Lśnią wieże i kopuły
Przez śnieżną zamieć
przez śnieżną dal
kołęda szybuje
jak świetlisty ptak
ponad miastem ponad stawem
ponad sadem
ponad polem
z płochliwą kuropatwą
i orszakiem Trzech Króli

I odsłania się północ
z archanielską muzyką chórów

Kacik poezji

Przepisy kulinarne KGW

Mazurek makowo – orzechowy

Ciasto:

20 dkg margaryny
3 łyżki zimnej wody
30 dkg mąki
3 żółtka
1 łyżka cukru pudru
1/2 łyżeczki proszku do pieczenia
Zarobić ciasto i wynieść na zimno.

Nadzienie makowe:

25 dkg maku
20 dkg cukru
3 jaja
2 łyżki bułki tartej
1 łyżka mąki ziemniaczanej
1 łyżka mąki pszennej
1 łyżeczka proszku do pieczenia
Jaja ubić z cukrem, dodać pozostałe składniki.

Mak sparzyć i przemleć.

Nadzienie orzechowe:

20 dkg orzechów
7 jaj
30 dkg cukru
2 łyżki bułki tartej
1 łyżka mąki pszennej
1 łyżka mąki ziemniaczanej
Jaja ubić jak na biszkopty. Zmielone orzechy mieszamy z mąką pszenną i ziemniaczaną i bułką tartą. Do ubitych jajek z cukrem dajemy pozostałe składniki. Ciasto dzielimy na 2 części. Na ciasto wlewamy masę makową na nią masę orzechową i przykrywamy drugim ciastem. Na wierzchu ciasta zrobić dziurki widelcem. Po upieczeniu na wierzch można zrobić polewę.

Sernik z kremem

Ciasto:

6 jaj
15 dkg cukru
3 łyżki kakao
1 łyżka oleju
1/2 łyżeczki proszku do pieczenia
Ubić biszkopty. Na niego kładziemy kupkami ser. Ser należy zrobić wcześniej żeby ciasto biszkoptowe nie stało długo.

Ser:

1 kg sera
30 dkg cukru pudru
3 żółtka - białka ubić
1 margaryna
2 cukry waniliowe
2 łyżki kaszy mannej
2 łyżki budyniu śmietankowego
Wszystkie składniki utrzeć, na koniec

piana.

Na ser ciasto orzechowe:

15 dkg mielonych orzechów
4 białka
5 łyżek cukru
Wyłożyć na ser i piec razem.

Krem:

1/2 l mleka
4 żółtka
6 łyżek cukru
1 cukier waniliowy
1 łyżka mąki pszennej
1 łyżka mąki ziemniaczanej
Z tych składników ugotować krem
Utrzeć z masłem, posmarować placek i zetrzeć czekoladę.

Piernik z masą grysikową i powidłem

Ciasto:

5 jajek
1 szklanka cukru
1 szklanka oleju
1 mały słoik miodu prawdziwego
1 przyprawa do piernika
1 szklanka herbaty zaparzonej z 5 torebek
3 łyżeczki sody
3 szklanki mąki
Białka oddzielić od żółtek. Białka ubić na sztywno dodać stopniowo cukier, następnie po jednym żółtku, olej, przyprawę do piernika, miód i letnią esencję, cały czas ubijać. Na koniec dodać mąkę wymieszaną z sodą. Ciasto podzielić na 3 części i upiec osobno 3 placki. Przełożyć kremem z grysiku i powidłami.

Masa:

700 ml mleka
8 łyżek kaszy manny
3/4 szklanki cukru kryształu
kostka masła
Dodatkowo: słoik powideł śliwkowych
Do garnka wlać 500 ml mleka i cukier - zagotować. Pozostałe mleko mieszamy z kaszą manną i wlewamy do gotującego się mleka energicznie mieszając, aż masa zgęstnieje (ok. 10 min). Odstawić do ostudzenia. Utrzeć kostkę masła i dodać wystudzony grysik, całość ubić mikserem do momentu, aż powstanie puszysty krem. Pierwszą część ciasta smarujemy połową powideł i wykładamy połowę masy. Przykrywamy kolejnym ciastem, smarujemy pozostałym powidłem i rozsmarowujemy pozostałą masę. Całość przykrywamy trzecim ciastem. Piernik dekorujemy polewą czekoladową i ozdabiamy bakaliami.

Przepisy zebrała Janina Kuźniar

„Hymn Polski” i „Biało-Czerwona” publikacje MSWiA

Najnowsza publikacja MSWiA dotycząca symboli narodowych zatytułowana „Hymn Polski” powstała z myślą o wszystkich, którzy chcą śpiewać nasz hymn z szacunkiem. Jej autorami są Przemysław Rey - dyrektor Muzeum Hymnu Narodowego w Będolinie i Małgorzata Gańska - kustosz tego Muzeum. Ta bogato ilustrowana książeczka zawiera informacje, które pomogą zrozumieć znaczenie słów Mazurka Dąbrowskiego i poznać jego historię. W poradniku znajdują się także zapis nutowy oraz wskazówki dotyczące zachowania podczas wykonywania lub odtwarzania hymnu.

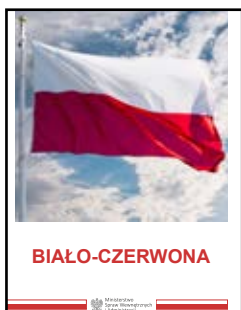

HYMN POLSKI

Jeden z rozdziałów jest poświęcony najczęściej popełnianym błędom. Już

w XIX wieku w tekst pierwszej zwrotki wkraść się błędnie zaczęto śpiewać "póki" zamiast "kiedy my żyjemy". W drugiej zwrotce Pieśni Legionów, w hymnie jest to zwrotka trzecia, Józef Wybicki błędnie zapisał nazwisko "Czarnecki", poprawnie brzmi ono "Czarniecki". Kolejnym błędem jest śpiewanie w trzeciej zwrotce poświęconej hetmanowi Stefanowi Czarnieckiemu "wrócił się/ rzucił się/" "rzucim się przez morze". W poprawnej wersji naszego hymnu ten wers brzmi: "wrócim się przez morze". W ostatniej zwrotce bardzo często błędnie śpiewane są dwa pierwsze wersy naszego hymnu. Wiele osób śpiewa: "Mówił ojciec do swej Basi cały zapłakany", zamiast: "Już tam ojciec do swej Basi mówi zapłakany".

Poradnik pt. „Hymn Polski” jest dostępny w formie pliku do czytania i do samodzielnego wydrukowania na stronie internetowej MSWiA.

BIAŁO-CZERWONA

90 lat temu minister spraw wewnętrznych Sławoj Składkowski wydał okólnik, w którym ogłoszono pieśń „Jeszcze Polska nie zginęła” z 1797 r. hymnem Polski. Z tej okazji podczas uroczystości w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie, minister Mariusz Błaszczak przekazał wydaną przez MSWiA publikację pt. „Biało-Czerwona” wojewodom, samorządowcom, komendantom służb podległych resortowi spraw wewnętrznych i administracji, a także słuchaczom Szkoły Głównej Służby Pożarniczej.

Autorem publikacji jest Alfred Znamierowski ekspert w dziedzinie weksylologii, członek Polskiego Towarzystwa Heraldycznego i Komisji Heraldycznej przy MSWiA.

Publikacja MSWiA w przystępny sposób objaśnia wiele pojęć i różnic w nazwach, które nie dla wszystkich mogą być zrozumiałe, a są używane nie tylko w pismach urzędowych i opracowaniach weksylologicznych.

„Biało-Czerwona” zawiera wskazówki jak prezentować barwy narodowe, polską flagę, a także bannery w przestrzeni publicznej. Kwestia ta nie została do tej pory uregulowana ustawo-

wo. Wiele jednostek samorządu terytorialnego i instytucji państwowych nie wie, w jakiej kolejności na masztach i w pomieszczeniach umieszczać flagę państwową Rzeczypospolitej Polskiej z flagami innych państw i jednostek samorządu terytorialnego.

Wskazówki zawarte w publikacji MSWiA dotyczą różnych okoliczności, między innymi żałoby, marszów czy powitania gości zagranicznych.

Autor wyjaśnia również, na przykład kibicom, że nazwy miejscowości, z których przyjeżdżają na zawody sportowe można umieszczać na barwach narodowych, a nie flagach państwowych Rzeczypospolitej Polskiej. Polska flaga ma proporcje 5:8.

Wydanie drugie rozszerzone zostało o rozdział „Flagi podczas konferencji i wizyt”. Warto pamiętać o tym, że kolejność flag jest znaczącym sygnałem. Ze względów kurtuazyjnych można umieścić flagę państwa, z którego pochodzi gość, na pierwszym miejscu przed flagą polską. Dotyczy to jednak wizyt najwyższych rangą przywódców takich jak głowa państwa lub szef rządu.

Publikacja pt. „Biało-Czerwona” zawiera instrukcje, które mogą się przydać każdemu, kto szanuje nasze barwy narodowe. Wydanie drugie jest dostępne w pliku na stronie internetowej MSWiA.

źródło: www.mswia.gov.pl

Kształcenie praktyczne naszym priorytetem!

Pracownik dobrze przygotowany do wykonywania zawodu to marzenie pracodawców. Zespół Szkół im. T. Kościuszki w Wysokiej wychodzi im naprzeciw i oferuje praktyczny wymiar kształcenia na wysokim poziomie, nastawiony na skuteczne przygotowanie uczniów do konkurencyjnego rynku pracy.

Absolwenci naszego technikum, z uwagi na usługowy charakter swojej przyszłej pracy wymagają starannego przygotowania nie tylko w zakresie wiedzy, wykształcenia umiejętności, ale również ukształtowania postaw zawodowych. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe to podstawowe przedmioty, podczas których

odbywa się przygotowanie przyszłych pracowników do samodzielnej realizacji zadań zawodowych. W czasie odbywania tych zajęć uczeń stale ma możliwość weryfikowania użyteczności opanowanej wiedzy, doskonalenia umiejętności praktycznych oraz nabywania nowych wiadomości.

Szkoła i przedsiębiorstwo są miejscami zdobywania wiedzy, uzupełniającymi się nawzajem, dlatego stawiamy mocno na współpracę z przedsiębiorcami w tworzeniu procesu kształcenia. Chcemy, aby uczniowie i słuchacze zdobywali wiedzę od najlepszych, czyli przyszłych pracodawców. Nawiązaliśmy między innymi

współpracę z Firmą Transsped oraz Portem Lotniczym „Rzeszów – Jasionka”. To w tych miejscach uczniowie technikum logistycznego będą odbywać miesięczne praktyki zawodowe. W zawodach branży gastronomiczno-hotelarskiej od kilku lat współpracujemy z najbardziej renomowanymi obiektami w regionie między innymi Hotelem „Rzeszów”, Hotelem „Bristol” w Rzeszowie czy Hotelem „Sokół” w Łańcucie. Ponadto praktyki miesięczne uczniowie realizują w ośrodkach zamiejscowych w Jastrzębiej Górze, Krynicy Morskiej czy też Zakopanem. Młodzież ma możliwość uczestniczyć również w ponadprogramowych praktykach zawo-

dowych na promach firmy Unity Line Limited Sp. z o.o. Organizujemy praktyki w Grecji na wyspie Rodos oraz w Niemczech. Praktyki zagraniczne pozwalają na doskonalenie umiejętności zawodowych i językowych oraz zdobycie dodatkowych certyfikatów.

Przy niepewnej sytuacji finansowej pracodawcy preferują zatrudnienie osób z doświadczeniem i kwalifikacjami, które nie wymagają dodatkowego przyuczania. To często stanowi barierę dla wkraczania uczniów i absolwentów na rynek pracy. Doświadczenie zawodowe jest obok wykształcenia jednym z najistotniejszych aspektów, który pracodawcy biorą pod uwagę przy wyborze kandydatów do pracy. Pamiętając o tym, Zespół Szkół im. T. Kościuszki w Wysokiej zwraca szczególną uwagę na wykształcenie umiejętności praktycznych, które zapewnią otrzymanie preferowanego zatrudnienia.

Ewa Jasińska-Blajer
fot. archiwum

Gminne Igrzyska Młodzieży Szkolnej Szkół Podstawowych w Piłce Ręcznej Dziewcząt

Zwycięstwem szczypiornistek ze SP Albigowa zakończył się, rozgrywany 4 listopada 2017 r. w hali sportowej Szkoły Podstawowej w Kraczkowej, turniej piłki ręcznej dziewcząt. W igrzyskach pod patronatem Gminnego Szkolnego Związku Sportowego wzięły udział 4 drużyny ze szkół podstawowych Gminy Łañcut (SP Albigowa, SP Głuchów, SP Kosina, SP Kraczkowa).

Na drugim miejscu uplasowała się SP Głuchów. Trzeci stopień podium przypadł dziewczętom ze SP Kosina, które uzyskały lepszy bilans bramkowy nad zespołem ze SP Kraczkowa.

Najlepszą zawodniczką turnieju została wybrana **Maja Wojturska** ze Szkoły Podstawowej w Albigowej. Nagrodę „Fair Play” zawodów otrzymała **Gabriela Tomaszek** ze Szkoły Podstawowej w Kosinie.

Zwyciężczynie GIMS w piłce ręcznej: J. Blajer, J. Bytnar, Z. Bytnar, M. Ciebiera, B. Fajger, A. Falger, S. Pondel, O. Rugar, K. Szpunar, E. Wjturska, M. Wojturska; opiekun A. Wyszyńska

Gminne Igrzyska Młodzieży Szkolnej Szkół Podstawowych w Piłce Ręcznej Chłopców

4 listopada 2017 r. trzy zespoły (SP Albigowa, SP Głuchów, SP Kraczkowa) rywalizowały w finale Gminnych Igrzysk Młodzieży Szkolnej w piłce ręcznej chłopców, których areną była kraczkowska hala sportowa.

W zawodach, które rozgrywano systemem „każdy z każdym”, wyśmienicie spisali się szczypiorniści ekipy SP Albigowa, którzy zajęli pierwsze miejsce. Drugie miejsce na podium w turnieju wywalczyła drużyna ze SP Kraczkowa, zaś trzeci stopień podium przypadł zespołowi SP Głuchów. Najlepszym zawodnikiem turnieju został reprezentant SP Albigowa – **Michał Bytnar**, za co otrzymał statuetkę, medal i wyróżnienie w postaci dyplomu. Nagrodę „Fair Play” od UKS „Soninianka” Sonina w postaci statuetki, medalu i dyplomu otrzymał, **Wiktór Szmuc**, reprezentujący SP Albigowa.

tekst i fot. Gminny Organizator Sportu Witold Kuźniar

Zwycięzcy GIMS w mini piłce ręcznej: P. Babiarcz, M. Bytnar, B. Cyran, D. Dziadosz, D. Jastrzębski, J. Kuźniar, M. Kuźniar, J. Musz, B. Szal, W. Szmuc, opiekun K. Guła

X Gminna Spartakiada Sportowo-Rekreacyjna Dzieci i Młodzieży Klas I–III Szkół Podstawowych

7 października 2017 r. w hali sportowej Zespołu Szkół w Kosinie, odbyła się X Spartakiada Sportowo-Rekreacyjna dla klas I–III szkół podstawowych pod hasłem „Baw się razem z nami”. Patronat honorowy nad turniejem pełnił, wz. wójta, dyrektor Zespołu Szkół w Kosinie Anna Borcz. W zawodach organizowanych przez Wójta Gminy Łańcut, Gminny Szkolny Związek Sportowy, Zespół Szkół w Kosinie i UKS „Soninianka” Sonina uczestniczyło 5 reprezentacji naszej gminy (SP Kosina, SP Kraczkowa, SP Sonina, SP Rogóźno, SP Wysoka).

Program zawodów składał się z 7 gier i zabaw, w których uczestnicy musieli wykazać się wysoką sprawnością motoryczną o charakterze szybkościowym, zwinnościowym, zręcznościowym i skocznościowym. Każdy zespół składał się z 10 zawodników (5 dziewczynki i 5 chłopcy), którzy mieli do wykonania szereg umiejętności ruchowych zawartych w programie kształcenia zintegrowanego klas I–III szkoły podstawowej.

O kolejności drużyn decydowały czasy lub miejsca. Początek Spartakiady nie zapowiadał dużych emocji, ponieważ dobrze

Zwycięzcy X Gminnej Spartakiady kl. I – III szkół podstawowych: K. Benedyk, D. Bester, W. Futoma, P. Golba, P. Górak, B. Opaliński, Sz. Pelc, M. Rejman, J. Szczepańek, M. Szczepańek, opiekunowie: K. Jaszek, E. Sowa

dysponowana ekipa z Kosiny z konkurencji na konkurencję metodycznie budowała swoją przewagę, wygrywając 5 konkurencji i zajęła zdecydowanie 1. miejsce. Pozostałe szkoły toczyły zaciętą walkę o drugą pozycję, zamieniając się miejscami na podium po każdej konkurencji.

Ostatecznie w końcowej rywalizacji, ekipa z Kosiny zajęła I miejsce, wicemistrzowską drużyną okazała się Szkoła Podstawowa w Rogóźnie, zaś na 3. stopniu podium uplasowała się Szkoła Podsta-

wowa w Wysokiej. Kolejne miejsca zajęły reprezentacje: ze SP z Soniny i SP Kraczkowa.

Najlepszymi zawodnikami spartakiady zostali: **Bartosz Opaliński** (SP Kosina), **Miłosz Rydel** (SP Kraczkowa), **Jan Nowosiad** (SP Sonina), **Łukasz Dąbek** (SP Rogóźno), **Oskar Józefczyk** (SP Wysoka). Nagrodę „Fair Play” spartakiady za „czystą grę” i wzorowe sprawowanie podczas zawodów otrzymała reprezentacja z SP w Kraczkowej.

Gminne Igrzyska Dzieci Szkół Podstawowych w Mini Piłce Ręcznej Dziewcząt

14 października 2017 r. pięć zespołów (SP Albigowa, SP Głuchów, SP Kosina, SP Kraczkowa, SP Sonina) rywalizowało w Gminnych Igrzyskach Dzieci w mini piłce ręcznej dziewcząt, których areną była kraczkowska sala.

Bezkonkurencyjni w tych zmaganiach okazały się gospodynie turnieju, które zakończyły zmagania z kompletem punktów, tracąc tylko 2 bramki w całym turnieju. Na drugim miejscu uplasowała się drużyna ze SP Kosina. Trzeci stopień podium przypadł dziewczętom ze SP Albigowa, na czwartym miejscu uplasowała się SP Sonina, a na piątym SP Głuchów.

Najlepszą zawodniczką turnieju została reprezentantka SP Kraczkowa – **Patrycja Lekowska**.

Nagrodę „Fair Play” od UKS „Soninianka” Sonina w postaci statuetki, medalu i dyplomu, otrzymała reprezentacja SP Kosina.

Zwyciężczynie Gminnych Igrzysk Dzieci w mini piłce ręcznej: W. Bar, E. Bazylewicz, P. Bącał, N. Bem, S. Kud, P. Lekowska, J. Nowak, Z. Nycz, W. Michna, K. Techman, P. Techman, opiekun A. Bieda

Gminne Igrzyska Dzieci Szkół Podstawowych w Mini Piłce Ręcznej Chłopców

Zwycięstwem szczypiornistów ze SP Albigowa zakończył się, rozgrywany 14 października 2017 r. w hali sportowej Szkoły Podstawowej w Kraczkowej, turniej mini piłki ręcznej chłopców. W olimpiadzie pod patronatem Gminnego Szkolnego Związku Sportowego wzięły udział 4 drużyny ze szkół podstawowych Gminy Łańcut (SP Albigowa, SP Głuchów, SP Kraczkowa, SP Sonina). Na drugim miejscu uplasowała się drużyna ze SP Kraczkowa. Trzeci stopień podium przypadł chłopcom ze SP Sonina, a na czwartym miejscu uplasowała się SP Głuchów.

Najlepszym zawodnikiem turnieju został wybrany **Łukasz Bytnar** ze Szkoły Podstawowej w Albigowej.

Nagroda „Fair Play” od UKS „Soninianka” Sonina w postaci statuetki, medalu i dyplomu przypadła **Mateuszowi Kochmańskiemu**, reprezentującemu SP Albigowa.

Zwycięzcy Gminnych Igrzysk Dzieci w mini piłce ręcznej: J. Balawejder, K. Balawejder, Ł. Bytnar, D. Chmura, K. Falger, M. Kochmański, D. Maternia, W. Reizer, K. Skawina, W. Szpunar opiekun A. Szczepańska

Gminne Igrzyska Młodzieży Szkolnej Szkół Podstawowych w Piłce Koszykowej Dziewcząt

Zwycięstwem koszykarek PG Wysoka zakończył się rozgrywany 21 października 2017 r. w sali sportowej Szkoły Podstawowej w Albigowej turniej piłki koszykowej dziewcząt w ramach Gminnych Igrzysk Młodzieży Szkolnej. W imprezie, zorganizowanej przez Gminny Szkolny Związek Sportowy, wystartowało 5 zespołów naszej Gminy: SP Albigowa, SP Kosina, SP Kraczkowa, SP Sonina i PG Wysoka. Na drugim miejscu uplasowała się ekipa ze SP w Kosinie. Trzeci stopień podium przypadł w udziale SP w Albigowej. Kolejne miejsca zajęły SP Sonina i SP Kraczkowa.

Najlepszą koszykarką turnieju została wybrana **Gabriela Kilian** ze SP w Wysokiej. Nagrodę „Fair Play” od UKS „Soninianka” Sonina w postaci statuetki, medalu i dyplomu otrzymała Sandra Marszał, reprezentująca Szkołę Podstawową w Kosinie.

Zwycięzcy Gminnych Igrzysk w piłce koszykowej: K. Hawro, O. Jamróz, G. Kilian, K. Michna, Z. Podolec, W. Słonina, E. Stanio, A. Szpunar, J. Witowska, I. Żak, opiekun: R. Ruman

Gminne Igrzyska Młodzieży Szkolnej Szkół Podstawowych w Piłce Koszykowej Chłopców

Zespół SP Albigowa okazał się tryumfatorom Gminnych Igrzysk Młodzieży Szkolnej w piłce koszykowej chłopców. W finałach zawodów zorganizowanych 21 października 2017 r. przez Gminny Szkolny Związek Sportowy, oprócz zwycięskiej ekipy, udział wzięły: SP Albigowa, SP Kraczkowa i PG Wysoka. Na drugim miejscu uplasowała się ekipa SP Kraczkowa. Trzeci stopień podium przypadł w udziale PG Wysoka.

Najlepszym koszykarzem turnieju został wybrany **Maksymilian Jękot** ze Szkoły Podstawowej w Kraczkowej. Nagrodę „Fair Play” ufundowaną przez UKS „Soninianka” Sonina otrzymał **Bartłomiej Szal** ze Szkoły Podstawowej w Albigowej.

Zwycięzcy Gminnych Igrzysk w piłce koszykowej: P. Babiarsz, S. Cwynar, B. Cyran, D. Dziadosz, D. Jachym, D. Jastrzębski, J. Kuźniar, M. Kuźniar, J. Musz, J. Musz, B. Trojnar, B. Szal, opiekun: K. Gugala

Gminne Igrzyska Młodzieży Szkolnej Szkół Podstawowych w Drużynowym Tenisie Stołowym

28 października 2017 r. w sali sportowej Zespołu Szkół w Kosinie odbyły się drużynowe turnieje tenisa stołowego w ramach Gminnych Igrzysk Młodzieży Szkolnej dla szkół podstawowych. Wzięło w nich udział 7 drużyn dziewczęcych i 6 chłopięcych z Gminy Łañcut (SP Głuchów, SP Handzlówka, SP Kosina, SP Sonina, SP Rogóžno, SP Wysoka, PG Wysoka).

Rozgrywki eliminacyjne prowadzono w dwóch grupach A i B grając „każdy z każdym”, a następnie wg systemu – półfinały i finały.

Wyniki dziewcząt

Doskonale w turnieju zaprezentowały się dziewczęta z Publicznego Gimnazjum w Wysokiej, które zajęły pierwsze miejsce w całym turnieju. Drugi stopień podium przypadł dziewczętom ze Szkoły Podstawowej w Kosinie. Trzecie miejsce w gminie przypadło Szkole Podstawowej w Wysokiej po zwycięstwie o trzecie miejsce nad zespołem SP Rogóžno 3:2.

Wyniki chłopców

Zespołem, który wyraźnie dominował i górował nad pozostałymi drużynami, była ekipa ze SP w Wysokiej. Na drugiej pozycji uplasowała się drużyna z PG Wysoka. Trzeci stopień podium przypadł drużynie ze SP Kosina. Najlepszej drużynie dziewcząt i chłopców wręczono Puchar Mistrza Gminy Łañcut w Drużynowym Tenisie Stołowym i dyplom, zaś poszczególnym zawodnikom i zawodnikom medale, ufundowane przez Gminny

Szkolny Związek Sportowy. Zespoły z miejsc drugich i trzecich otrzymały puchary i dyplomy. Drużynom z pozostałych miejsc przyznano dyplomy.

Najlepszą zawodniczką i zawodnikiem turnieju zostali: **Izabela Żak** z PG w Wysokiej i **Jakub Bester** z SP w Wysokiej. Nagrody „Fair Play” od UKS „Soninianka” Sonina otrzymały Drużyny z SP Handzlówka i SP Głuchów.

tekst i fot. Witold Kuźniar

Otwarcie sali gimnastycznej w Handzlówce

